PATVIRTINTA
Panevėžio lopšelio-darželio
„Puriena“ direktoriaus
2025 m. spalio mėn. 29 d.
Įsakymu Nr. 02-173 (1.3)

PANEVĖŽIO LOPŠELIS-DARŽELIS „PURIENA“
190418541

KRIZIŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

2025 M. PANEVĖŽYS

TURINYS

PLANO DERINIMO LAPAS 3
PLANO TIKSLINIMO–KOREGAVIMO LAPAS 4
PLANO KOPIJŲ (PLANO IŠRAŠŲ) PASKIRSTYMAS 5
DALYVAVIMAS CIVILINĖS SAUGOS TRENIRUOTĖSE, PRATYBOSE 6
I. BENDROSIOS NUOSTATOS 7
1.1. Plano tikslas 7
1.2. Trumpa ūkio subjekto charakteristika 7
1.3. Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos 8
II. DIDŽIAUSIĄ RIZIKĄ KELIANTYS PAVOJAI 10
III. PASIRENGIMAS PAVOJAMS IR REAGAVIMAS 11
3.1. Pagrindiniai reagavimo veiksmai ir priemonės kilus pavojui 11
3.1.1. Darbuotojų ir ugdytinių evakavimo organizavimas 12
3.2. Žmogiškieji ir materialiniai ištekliai ir jų pasitelkimas 14
3. 2. 1. Pirmosios pagalbos organizavimas 15
3. 3. Keitimasis informacija 154
3. 4. Veiklos tęstinumo užtikrinimas 165
IV. GYVENTOJŲ APSAUGOS ORGANIZAVIMAS 18
4.1. Gyventojų perspėjimas ir informavimas 20
4.2. Gyventojų apsauga priedangose ir kolektyvinės apsaugos statiniuose 19
4.3. Gyventojų evakavimas 21
4.4. Švietimo paslaugų užtikrinimas 232
4.5. Pagalba asmenims su negalia 24
V. PAVOJŲ RIZIKOS MAŽINIMO PRIEMONĖS 26
PRIEDAI 27-44

PANEVĖŽIO LOPŠELIO-DARŽELIO „PURIENA“
DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL CIVILINĖS SAUGOS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO PATVIRTINIMO

2025 m. spalio 29 d. Nr. 02-173(1.3)
Panevėžys

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr.1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ (su vėlesniais pakeitimais), Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2025 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. 1V-151 patvirtintu Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo tvarkos aprašu:

1. T v i r t i n u civilinės saugos ekstremaliųjų situacijų valdymo planą (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja nuo 2025 m. spalio 29 d.

3. Į s a k a u Civilinės saugos organizatoriui Danei Berozovienei organizuoti šio plano įgyvendinimą, vykdymo priežiūrą ir taisymą.

4. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Panevėžio lopšelio-darželio „Puriena“ direktoriaus 2017 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. 02-89(1.3) patvirtintą „Civilinės saugos ekstremaliųjų situacijų valdymo planą“.

Direktorė Zita Kuncienė

PANEVĖŽIO LOPŠELIO-DARŽELIO „PURIENA“
DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRO SUDĖTYJE ESANČIŲ DARBUOTOJŲ ATSAKOMYBĖS

2025 m. spalio 31 d. Nr. 02-175(1.3)
Panevėžys

Vadovaudamasi 2025 m. spalio 29 d. Panevėžio lopšelio-darželio „Puriena“ direktoriaus įsakymu Nr. 02-173(1.3) patvirtintu Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planu:

1. Į p a r e i g o j u Panevėžio lopšelio-darželio „Puriena“ darbuotojus esančius įtrauktiems į Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro sudėtyje susipažinti su jiems deleguotomis pareigomis ir atsakomybę:

1.1. Danė Berozovienė – ūkvedė (ekstremaliųjų situacijų operacijų centro pavaduotoja) atsakinga už civilinę saugą bei už laikinam gyventojų apgyvendinimui skirtų patalpų paruošimo organizavimą, informacijos priėmimą ir perdavimą;

1.2. Brigita Kačerauskienė – direktoriaus pavaduotoja ugdymui (ekstremaliųjų situacijų operacijų centro narė) atsakinga už viešosios tvarkos palaikymą, žmonių nukreipimą ir paskirstymą kolektyvinės apsaugos patalpose, darbuotojų perspėjimą ir informavimą;

1.3. Ivona Petrauskienė – ikimokyklinio ugdymo mokytoja (ekstremaliųjų situacijų operacijų centro narė) atsakinga už pirmosios medicininės pagalbos suteikimą;

1.4. Jurgita Petraitienė – sekretorė, administratorė (ekstremaliųjų situacijų operacijų centro narė) atsakinga už evakuotų žmonių registravimą;

1.5. Zita Kuncienė - direktorė (ekstremaliųjų situacijų operacijų centro vadovė) atsakinga už veiksmų koordinavimą, informacijos priėmimą ir perdavimą.

Direktorė Zita Kuncienė

Susipažinau:
Jurgita Petraitienė

Susipažinau
Ivona Petrauskienė

Susipažinau
Danė Berozovienė

Susipažinau
Brigita Kačerauskienė

PLANO DERINIMO LAPAS

Eil. Nr.	Derinanti institucija	Data	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas

PLANO TIKSLINIMO-KOREGAVIMO LAPAS

Eil. Nr.	Kas pataisyta	Data	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas

PLANO KOPIJŲ (PLANO IŠRAŠŲ) PASKIRSTYMAS

Eil. Nr.	Kam pateiktos plano kopijos (plano išrašai), pateikimo būdas	Data	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas
Plano kopijos:			
Plano išrašai:			

DALYVAVIMAS CIVILINĖS SAUGOS TRENIRUOTĖSE, PRATYBOSE

Eil. Nr.	Treniruotės, pratybų tema, dalyvių kategorijos ir skaičius	Data	Vadovo parašas, vardas, pavardė

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

Panevėžio lopšelio-darželio „Puriena“ (toliau – Mokykla) Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis 2022 m. gruodžio 29 d. Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. 1317 „Kriterijų, kuriuos atitinkančių kitų įstaigų ir ūkio subjektų vadovai privalo organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo plano rengimą, aprašu“, Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo tvarkos aprašu patvirtintu 2025 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. 1V-151.

I.1. Plano tikslas

Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planui keliami šie tikslai:

- padidinti Mokyklos vadovaujančiųjų darbuotojų, bei civilinės saugos pajėgų parengtį, pagerinti jų reagavimą į krizes ir ekstremalias situacijas, kiek įmanoma sumažinti riziką ir kuo veiksmingiau panaudoti civilinės saugos pajėgas ir materialinius išteklius, organizuojant gelbėjimo ir ekstremalių situacijų padarinių šalinimo darbus.
- padėti Mokyklos vadovui ir Krizių ir ekstremaliųjų situacijų operacijų centrui organizuoti ir koordinuoti įvykių likvidavimą ir jų padarinių šalinimą;
- prognozuoti krizes ir ekstremalias situacijas, numatyti prevencines priemones, kad iš anksto pasirengus, būtų išvengta krizių ir ekstremalios situacijos arba sumažėtų galimybė jai kilti, o susidarius krizei ir ekstremaliai situacijai, būtų mažiau pakenkta žmonėms, turtui bei aplinkai;
- planuoti veiksmus krizėms ir ekstremalioms situacijoms valdyti, numatyti pareigines funkcijas bei pasiskirstyti atsakomybę ir sukaupti reikiamus materialinius išteklius galimų krizių ir ekstremalių situacijų padariniams šalinti;
- numatyti bazę, padedančią parengti išsamią veiksmų seką įvykus ekstremaliai situacijai ir išmokyti veiksmų Mokyklos darbuotojus;
- tinkamai reaguoti į krizę ir ekstremalią situaciją, organizuoti gelbėjimo ir ekstremalių situacijų padarinių šalinimo darbus (perspėti darbuotojus, galinčius patekti į pavojingo poveikio zoną, apie įvykį ar ekstremalią situaciją informuoti atsakingus darbuotojus, avarines tarnybas ir kitas suinteresuotas institucijas, organizuoti pirminius gelbėjimo darbus, prireikus organizuoti darbuotojų evakavimą, laiku kreiptis reikalingos pagalbos);
- įvertinti padarytą žalą Mokyklai ir aplinkai.

I.2. Trumpa ūkio subjekto charakteristika

Pavadinimas	Panevėžio lopšelis-darželis „Puriena“
Įstaigos kodas	190418541
Adresas	Kniaudiškių g. 57, LT-37134 Panevėžys
Kontaktai	Tel. +370 45 429286, +370 45 429053. El. p. panevezioldpuriena@gmail.com.
Veikla	Panevėžio miesto savivaldybės biudžetinė įstaiga, pelno nesiekianti švietimo, vaikų

	ugdymo institucija, teikianti ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą
Įstaigos darbo laikas	7.27–18.15 val.
Darbuotojų skaičius	56
Ugdytinių skaičius	184
Vadovai, jų kontaktai	Direktorė Zita Kuncienė tel. +370 45 429286 Direktoriaus pavaduotoja ugdymui Brigita Kačerauskienė tel. +370 45 429053 Ūkvedė Danė Berozovienė tel. +370 45 429053
Asmuo, atsakingas už civilinę saugą	Danė Berozovienė tel. +370 45 429053
Aplinkos ir pastatų charakteristika	Teritorijos plotas 1835 ha. Statybos pabaigos metai – 1988 m. Pastatas dviejų aukštų. Pamatai – betonas, sienos – gelžbetonio plokštės, perdangos – gelžbetonis, stogo konstrukcija – sutapdintas, pertvaros – gelžbetonio plokštės, plytos, langai – plastikiniai, durys – medinės, išorinės – plastikinės. Įstaigos šildymas – centrinis šildymas iš centralizuotų sistemų, vandentiekis – miesto. Yra 10 atskiri įėjimai ir išėjimai, ir 15 atsarginių išėjimų. Bendras plotas 3307,23 m², 12 grupių, su miegamaisiais, muzikos salė, 7 kabinetai, 1 virtuvė. Šalia lopšelio-darželio teritorijos gyvenamieji namai, Panevėžio Minties gimnazija.
Patalpų vėdinimas	Patalpose įrengtos ventiliacijos angos
Ryšiai	Pranešimai apie incidentą bus vykdomi mobiliaisiais telefonais, interneto ryšiu.
Šildymas	Šilumą tiekia „Panevėžio energija“ AB
Vandentiekis	Vandenį tiekia UAB „Aukštaitijos vandenys“
Elektros energijos tiekimas	UAB Ignitis tiekia elektros energiją, o AB „ESO" energijos skirstymo operatorius
Apsauga	Įstaigoje įrengta signalizacija, ją prižiūri saugos tarnyba Grifs AG
Šalia esantys pavojingi ir rizikos objektai	Nėra
Turimos gaisro gesinimo priemonės	Gesintuvai – 20 vnt. Gesintuvų išdėstymas pateikiamas evakavimo planuose kurie kabo kiekvienoje laiptinėje

I.3. Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos

Atsparumas – ypatingos svarbos subjekto gebėjimas užkirsti kelią įvykiui, ekstremaliajam įvykiui, ypatingam įvykiui, ekstremaliajai situacijai ar krizei, dėl kurių gali sutrikti arba nutrūkti būtinosios paslaugos teikimas, apsisaugoti nuo jo (jos), į jį (ją) reaguoti, prieš jį (ją) atsilaikyti, jį (ją) sušvelninti, įveikti, prisitaikyti prie jo (jos) ir po jo (jos) atkurti veiklą.

Būtinoji paslauga – paslauga, kurios teikimas būtinas siekiant užtikrinti gyvybiškai svarbias valstybės funkcijas.

Būtinos užduotys – ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams skubiai šalinti būtini atlikti darbai, kurių neatlikus atsirastų arba galėtų atsirasti žala Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams, gyventojams, aplinkai ar turtui.

Cheminis mišinys – dviejų arba daugiau cheminių medžiagų mišinys arba tirpalas.

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų, nevyriausybinių organizacijų, gyventojų ir kitų šiame įstatyme nurodytų asmenų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų valdymą ir jų padarinių šalinimą, taip pat ypatingos svarbos subjektų pasirengimą užtikrinti atsparumą.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti ar sukelia didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos)

sąlygoms, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą, turtinę ar kitą žalą.

Ekstremaliojo įvykio kriterijai – stebėjimais ir skaičiavimais nustatyti arba tarptautinėje praktikoje naudojami fizikiniai, cheminiai, geografiniai, medicininiai, socialiniai ar kiti įvykio mastą, padarinius ar faktą apibūdinantys dydžiai arba aplinkybės (kritinės ribos), kuriuos atitinkantis įvykis laikomas ekstremaliuoju.

Ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas (toliau – operacijų vadovas) – valstybės tarnautojas, valstybės politikas ar valstybės ir (ar) savivaldybės institucijos ar įstaigos darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, paskirtas vadovauti visiems krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams, dalyvaujantiems likviduojant ekstremaliąją situaciją ir šalinant jos padarinius, ir pagal kompetenciją priimantis sprendimus, būtinus siekiant likviduoti ekstremaliąją situaciją ir pašalinti jos padarinius.

Ekstremaliosios situacijos židinys – vieta, kurioje įvyko įvykis ar ekstremalusis įvykis, ir teritorija, apimanti didžiausio pavojaus sritį apie tų įvykių vietą, kurioje gresia įvykio ar ekstremaliojo įvykio veiksnių pavojai ten esančių gyventojų gyvybei ir (ar) sveikatai, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas – savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų veiksmų ir priemonių planas, užtikrinantis materialinių ir žmogiškųjų išteklių sutelkimą ir valdymą gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis tokio lygio pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai, kad gali būti skelbiama ekstremalioji situacija.

Gelbėjimo darbai – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ypatingų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti gyventojams pirmąją medicinos pagalbą, taip pat apsaugoti aplinką.

Gelbėjimo darbų vadovas – civilinės saugos pajėgų valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, ekstremaliosios situacijos židinyje vadovaujantis paieškos, gelbėjimo ir neatidėliotiniems darbams, taip pat įvykio, ekstremaliojo įvykio likvidavimo ir jų padarinių šalinimo darbams.

Gyventojas – fizinis asmuo, esantis Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Krizių ir ekstremaliųjų situacijų prevencija – kryptingai vykdoma veikla, kad būtų išvengta krizių ar ekstremaliųjų situacijų arba mažėtų jų galimybė, o susidarius krizei ar ekstremaliajai situacijai būtų kuo mažiau pakenkta Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų veiklai, turtui ir aplinkai.

Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planas – valstybės institucijų ir įstaigų veiksmų ir priemonių, turinčių užtikrinti krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymą, planas.

Krizių valdymas – veikla, apimanti rizikos veiksnių, pavojų ir grėsmių Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams ar gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui numatymą, stebėjimą, prevencinių ir pasirengimo priemonių rengimą ir vykdymą, krizių likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

Rizikos vertinimas – rizikos identifikavimo, analizės, jos masto ir įtakos gyvybiškai svarbioms valstybės funkcijoms atlikti įvertinimo procesas.

Slėptuvė – specialiosios paskirties statinys arba specialiai įrengta patalpa gyventojams, kurie užtikrina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veiklą ekstremaliųjų situacijų ar karo metu arba turi priskirtų būtinų užduočių, apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.

Strateginė komunikacija – visuma bendrų ir koordinuotų veiksmų, kuriais, pasitelkiant visuomenės informavimo ir kitas priemones, siekiama užtikrinti rizikos veiksnių, pavojų ir grėsmių Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams prevenciją, krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymą.

Santrumpos:

- Bendrasis pagalbos centras – ***BPC***.
- Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planas – ***KESVP***.
- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos – ***PAGD prie VRM***.
- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento Situacijų koordinavimo skyrius – ***PAGD SKS***.
- Nacionalinis krizių valdymo centras – ***NKVC***.

II SKYRIUS

DIDŽIAUSIĄ RIZIKĄ KELIANTYS PAVOJAI

Pavojai, kurių rizika Nacionaliniame galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos vertinime nustatyta kaip labai didelė ar didelė. Atlikus įstaigos rizikos analizę (Plano priedas Nr. 1), buvo nustatyti pavojai, kurių rizika įvertinta kaip labai didelė ar didelė:

GALIMŲ PAVOJŲ, KURIŲ RIZIKA ĮVERTINTA KAIP LABAI DIDELĖ AR DIDELĖ SĄRAŠAS

Galimas pavojus	**Bendras rizikos lygis (R)**
Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės	
Pavojingos užkrečiamos ligos	40 Labai didelis
Gaisras	30 Labai didelis

Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį)	
Hidrometeorologiniai reiškiniai	16
Komunalinių sistemų avarija	15
Avarija energetikos sistemoje	12
Transporto įvykis	12
Vabzdžių antplūdis	9
Ryšių paslaugų teikimo sutrikimas	9

Oro užterštumas	9
Vandens užteršumas	9
Radiacinė avarija	6

Vertinti potencialių rizikų šaltiniai, kurie gali turėti neigiamą poveikį **Mokyklos** darbuotojams, veiklai, turtui ir aplinkai. Vertinant atsižvelgta į šių šaltinių keliamą pavojų, galimą poveikį ir situacijos valdomumą.

Vertinimas buvo atliekamas, atsižvelgiant į **Mokyklos,** savivaldybėje esančius rizikos šaltinius, remiantis sukauptais duomenimis apie potencialių rizikos šaltinių skaičių ir būklę, buvusias ekstremalias situacijas ir įvykius bei jų padarinius.

Didžiausią pavojų kelia 4 pavojaus ir rizikos šaltiniai, kurių neigiamas poveikis **Mokyklos** darbuotojams, nuomininkams, lankytojams, veiklai, turtui ir aplinkai gali būti didžiausias.

Mokyklos veikla orientuota į visus galimus krizių ir ekstremalių situacijų atvejus, veiksmų valdymą, užtikrinant darbuotojų, nuomininkų ir lankytojų gyvybingumą, apsaugant turtą.

III SKYRIUS

PASIRENGIMAS PAVOJAMS IR REAGAVIMAS

Pasirengimas pavojams ir reagavimas yra sistemingas procesas, apimantis veiksmus, kurių imamasi prieš įvykstant pavojui, jo metu ir po jo, siekiant sumažinti galimą žalą darbuotojams, ugdytiniams, lankytojams, gyventojams, turtui ir aplinkai.

Šis procesas apima:

- **Pasirengimą:** veiksmus, skirtus prognozuoti, įvertinti ir sumažinti pavojų riziką, taip pat parengti numatomus veiksmus reagavimui.
- **Reagavimą:** veiksmus, kurių imamasi įvykus pavojui, siekiant apsaugoti gyvybes, sumažinti sužalojimus, patenkinti pagrindinius nukentėjusiųjų poreikius ir stabilizuoti situaciją. Tai apima paieškos ir gelbėjimo darbus, medicininę pagalbą, evakuaciją ir apsaugą.

Už darbuotojų perspėjimą ir informavimą Mokykloje atsakinga direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

Perspėjimo ir informavimo priemonės, naudojamos Mokykloje:

- Priešgaisrinė signalizacija.
- Žodžiu, siunčiant pasiuntinius (darbuotojus).
- Skambutis.
- Internetu.
- Telefonu (mobiliojo, fiksuotojo ryšio).

Mokyklos darbuotojų ir vaikų kolektyvinei apsaugai numato panaudoti įstaigos rūsį, kuris randasi po darželio pastatu.

3.1. Pagrindiniai reagavimo veiksmai ir priemonės kilus pavojui

Mokyklos darbuotojų perspėjimą apie pavojų ir informavimą apie situaciją organizuoja mokyklos vadovas per Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą (ESOC). Mokyklos, vadovas, gavęs pavojaus signalą, sukviečia į pasitarimą ESOC narius ir supažindina juos su esama bei prognozuojama situacija, patikslinamas veiksmų eiliškumas, duodamos papildomos užduotys.

Pirmas įvykį pastebėjęs darbuotojas informuoja apie tai Mokyklos direktorių ir/arba darbuotoją atsakingą už civilinę saugą.

Vadovas – direktorė Zita Kuncienė.

Darbuotojas, atsakingas už civilinę saugą – ūkvedė Danė Berozovienė.

Gavus darbuotojų ar kitų asmenų perspėjimą apie pavojų duoda nurodymus organizuoti sekančius veiksmus:

- esant poreikiui perduoti informaciją savivaldybės administracijos direktoriui.
- sušaukti Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo grupę (numatyta ESVG susirinkimo vieta pastate – muzikos salė, kuri skirta pranešimams paskelbti).
- Krizių ir ekstremalios situacijos atveju įstaigos direktorius, vadovaudamasis Krizių ir ekstremalių situacijų valdymo planu, ekstremaliųjų situacijų valdymo grupių rekomendacijomis ir atsižvelgdamas į avarijos pobūdį, mastą bei galimą poveikį žmonių gyvybei ir sveikatai, nedelsiant organizuoja darbuotojų perspėjimą. Siekiant užtikrinti greitesnį informacijos pardavimą nelaimės metu įstaigos direktorius duoda nurodymą informuoti darbuotojus. Augant grėsmei ar plečiantis nelaimės mastams, įstaigos direktorius nurodo darbuotojams informuoti ugdytinių artimuosius, kreipiasi į savivaldybės administracijos direktorių dėl galimų apsaugos priemonių panaudojimo. Apie vykdomą darbuotojų perspėjimą ir jo priežastį pranešama Administracijos direktoriui.
- Mokytojai, kurie buvo perspėti apie pavojų, iš karto perspėja ugdytinius. Aiškiai įvardija kur yra pavojaus vieta, kokių atsargumo priemonių reikėtų imtis.
- Kilus grėsmei ugdytinių sveikatai ar (ir) gyvybei, mokytojai apie tai praneša ugdytinių tėvams.

Įvykio metu direktoriaus, arba jam nesant įstaigos direktoriaus pavaduotojos ugdymui, nurodymai yra privalomi visiems įstaigos darbuotojams ir ugdytiniams.

Darbuotojų iškvietimo ne darbo metu organizavimas. Ne darbo metu Mokyklos darbuotojų, kaip ir kitų gyventojų, įspėjimą ir informavimą apie ekstremaliųjų situacijų keliamus pavojus atlieka Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos.

Įvykus incidentui objekte darbuotojų iškvietimui naudojami jų asmeniniai mobilieji telefonai. Darbuotojų ir valdymo grupių narių atvykimas centralizuotai nėra organizuojamas. Todėl kiekvienas atsakomybę nešantis grupės narys, ar darbuotojas, privalantis atvykti krizės ir ekstremaliosios situacijos metu į įstaigą, savo atvykimą turi organizuoti savarankiškai. Tam tikslui gali būti panaudotos nuosavos transporto priemonės, viešasis transportas, kitos galimos susisiekimo priemonės.

3.1.1. Darbuotojų ir ugdytinių evakavimo organizavimas

Sprendimą dėl darbuotojų ir mokinių evakavimo priima ir evakavimą organizuoja direktorius, nesant direktoriaus, jo funkciją atlieka darbuotojas atsakingas už civilinę saugą. Direktorius gavęs informaciją apie pavojų nutraukia darbus ir:

- nurodo už civilinę saugą atsakingam asmeniui pradėti evakuaciją, o evakuotus asmenis vesti į susirinkimo vietą (12 grupės pavėsinė lauko aikštelėje) ir vykdyti evakuotų asmenų registraciją;
- skambina Bendrajam pagalbos centrui (skubiai pagalbai) 112 numeriu ir praneša apie kilusį pavojų;
- nurodo atjungti elektros prietaisus kabinete, uždaryti langus ir duris; bet jų neužrakinti. Išeina į lauką pasitikti civilinės saugos sistemos pajėgų (policiją/greitosios medicinos pagalbos tarnybą/priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą ar kt.), pasako evakuotų žmonių skaičių ir atsako į jų klausimus apie įvykį;
- vykdo gelbėjimo darbų vadovo nurodymus;
- jei yra žinoma ar numatoma, kad gelbėjimo darbai, įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos šalinimo ar padarinių likvidavimo darbai užtruks ilgiau nei 1 val. ir dėl to negalima grįžti į įstaigos patalpas, direktorius duoda nurodymą už civilinę saugą atsakingam asmeniui laikinai perkelti ugdytinius iš susirinkimo vietos į iš anksto numatytą laikino perkėlimo vietą.

Už ***civilinę saugą atsakingas asmuo*** sužinojęs apie pavojų informuoja direktorių. Gavęs direktoriaus nurodymą perspėti darbuotojus ir pradėti evakuaciją už civilinę saugą atsakingas asmuo atlieka sekančius veiksmus:

- pereina per kiekvieną įstaigos aukštą ir žodžiu perspėja ten esančius darbuotojus ir ugdytinius apie vykdomą evakuaciją;
- atidaro išėjimus;
- paima evakuotų žmonių registracijos lapą (Plano priedas Nr. 7) ir išeina į lauke esančią susirinkimo vietą registruoti evakuotų asmenų;
- susirinkimo vietoje registruoja evakuotuosius. Po registracijos, evakuotųjų žmonių skaičių praneša direktoriui;
- gavęs direktoriaus nurodymą vykdyti ugdytinių perkėlimą iš susirinkimo vietos į iš anksto numatytas kitas patalpas, susisiekia su šalia esančios įstaigos (Panevėžio Minties gimnazijos), laikinai priimančios ugdytinius, vadovu ir:

1) pasako skaičių ugdytinių, kuriuos reikės laikinai priimti;
2) nurodo pedagogams savo grupės ugdytinius vesti į laikiną perkėlimo vietą;

- leidus gelbėjimo darbų vadovui padeda direktoriui organizuoti materialinio turto išnešimą iš įstaigos patalpų į kitas, saugias patalpas;

Pedagogai ir IU/PU mokytojų padėjėjai įvykio metu vykdančios veiklą su ugdytiniais, gavusios nurodymą vykdyti evakuaciją ir (ar) išgirdusios žodinį pranešimą:

- nedelsiant nutraukia veiklą ir pasako ugdytiniams pasiruošti išeiti į lauką, palikus savo daiktus ir klausant nurodymų;
- apžiūrėjusios savo grupės patalpas ir įsitikinusios, kad ugdytinių netrūksta, išveda juos iš įstaigos patalpų į lauke esančią susirinkimo vietą ir ten juos dar kartą suskaičiuoja. Evakuotų asmenų skaičių ir jų būklę praneša už civilinę saugą atsakingam asmeniui, atliekančiam evakuotų asmenų registraciją;
- už civilinę saugą atsakingam asmeniui nurodžius, veda ugdytinius iš susirinkimo vietos į iš anksto numatytas kitas patalpas;
- praneša apie evakuaciją ugdytinių tėvams, apie būtinybę pasiimti vaikus iš įstaigos.

Kitų darbuotojų, gavusių nurodymą vykdyti evakuaciją ir (ar) išgirdusių žodinį pranešimą veiksmai:

- už civilinę saugą atsakingas asmuo atidaro evakavimui skirtas duris, garsiniu signalu (žodžiu) praneša apie evakuaciją;
- pirmiausiai evakuojami arčiausiai pavojaus židinio esantys asmenys. Evakuacijai pasirenkamas arčiausiai esantis išėjimas. Evakuacija privalo būti vykdoma pagal evakuacijos schemose nurodytas kryptis. Evakuotieji susirenka lauke esančioje susirinkimo vietoje (I2 grupės lauko pavėsinė).

3.2. Žmogiškieji ir materialiniai ištekliai ir jų pasitelkimas

Didelių pramoninių avarijų ar kitų nelaimių atvejais darbuotojams ir vaikams apsaugoti yra naudojamos asmeninės apsaugos priemonės. Šių priemonių paskirtis – apsaugoti žmones nuo radioaktyviųjų ar cheminių medžiagų, kad jos nepatektų į kvėpavimo takus ir ant odos.

Asmeninės apsaugos priemonės kaupiamos keliais būdais:

- ūkio subjektai jas įsigyja savo lėšomis, saugo ir išduoda darbuotojams vadovų nurodymu;
- savivaldybėse saugomas civilinės saugos priemonių valstybės rezervas, kuris gali būti išduodamas tik Lietuvos Respublikos Vyriausybės nurodymu. Ekstremalios situacijos atveju, tarpininkaujant savivaldybės administracijos direktoriui, valstybės rezervu gali būti leista naudotis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus sprendimu, apie tai nedelsiant informavus Lietuvos Respublikos Vyriausybę.

Mokyklos vadovas susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos atveju, materialinių išteklių telkimo klausimu bendradarbiauja ir koordinuoja savo veiksmus su:

a) Savivaldybės administracijos direktoriumi, savivaldybės Ekstremalių situacijų komisija (jei ji yra sušaukta) ir Ekstremaliųjų situacijų operacijų centru (jeigu yra aktyvuotas);
b) Savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistais;
c) Priešgaisrine gelbėjimo valdyba (Gelbėjimo darbų vadovu);
d) Apskrities vyriausiuoju policijos komisariatu;
e) Greitosios medicinos pagalbos stotimi;
f) Visuomenės sveikatos centru;
g) Radiacinės saugos centru (centro skyriumi);
i) Avarinėmis tarnybomis.

Įvykus avarijai energetinėse ar komunalinėse sistemose, padariniai šalinami iškviečiant komunalinių avarinių tarnybų specialistus.

Turimos asmeninės saugos priemonės nurodytos Plano priede Nr. 4. Už asmeninių apsaugos priemonių įsigijimo, išdavimo organizavimą gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai atsakingas ūkvedys.

Atsakingi asmenys (ESV grupės personalinė sudėtis ir kontaktai) pateikti Plano 5 priede.

Pastabos: 1. ESV grupės vadovo sprendimu, atsižvelgiant į įvykio, ekstremalaus įvykio, ar ekstremaliosios situacijos pobūdį, dirbti grupėje gali būti pakviesti kiti Mokyklos atsakingi darbuotojai. 2. Mokyklos pedagogai, įvykio metu dirbantis su mokinių grupėmis atsakingi už saugų mokinių evakavimą į susirinkimo vietas, už patalpų patikrą, viešosios tvarkos palaikymą, ir kitų ESV grupės narių nurodymų vykdymą; 3. Įvykio, ekstremalaus įvykio Mokykloje metu, kai į

Mokyklą atvyksta Civilinės saugos sistemos pajėgos, visi veiksmai ir priimami sprendimai yra derinami su Gelbėjimo darbų vadovu.

3.2.1. Pirmosios pagalbos organizavimas

Įvykio metu pirmąją pagalbą teikia asmuo, atsakingas už pirmosios medicinos pagalbos suteikimą ir kiti darbuotojai, kurie yra išklausę pirmosios pagalbos teikimo kursus. Pirmosios pagalbos rinkiniai, yra visose grupėse, vaikų maitinimo ir higienos administratoriaus kabinete, virtuvėje.

Asmuo nukentėjusiajam suteikęs pirmąją pagalbą praneša apie tai atvykusiems greitosios medicinos pagalbos darbuotojams.

3.3. Keitimasis informacija

Apie Mokykloje galintį kilti ar kilusį pavojų informuoja pirmas jį pastebėjęs asmuo. Gavęs informaciją apie susidariusią ekstremalią situaciją, atsakingas už signalų priėmimą darbuotojas praneša įstaigos direktoriui telefonu Nr. +370 45 429286.

Ne darbo metu direktorių iškviečia pirmas gavęs informaciją asmuo. Direktorius ir ūkvedys atsakingi už informacijos priėmimą ir perdavimą, gavę informaciją apie įvykį perduoda ją:

1) bendrajam pagalbos centrui tel. 112, nurodydamas:
- trumpą situacijos apibūdinimą;
- tikslų įstaigos adresą;
- įvykio laiką;
- koks yra pavojus žmonėms ir aplinkai, ar yra žuvusių, ar sužeistų;
- kokie veiksmai buvo atlikti (pvz., evakuoti vaikai);
- savo pareigas, vardą ir pavardę;
- atsako į kitus BPC (skubios pagalbos) operatoriaus užduodamus klausimus.

2) Kitų įstaigų esančių šalia, kurių darbuotojų sveikatai ar gyvybei ir turtui gali kilti pavojus, vadovui;

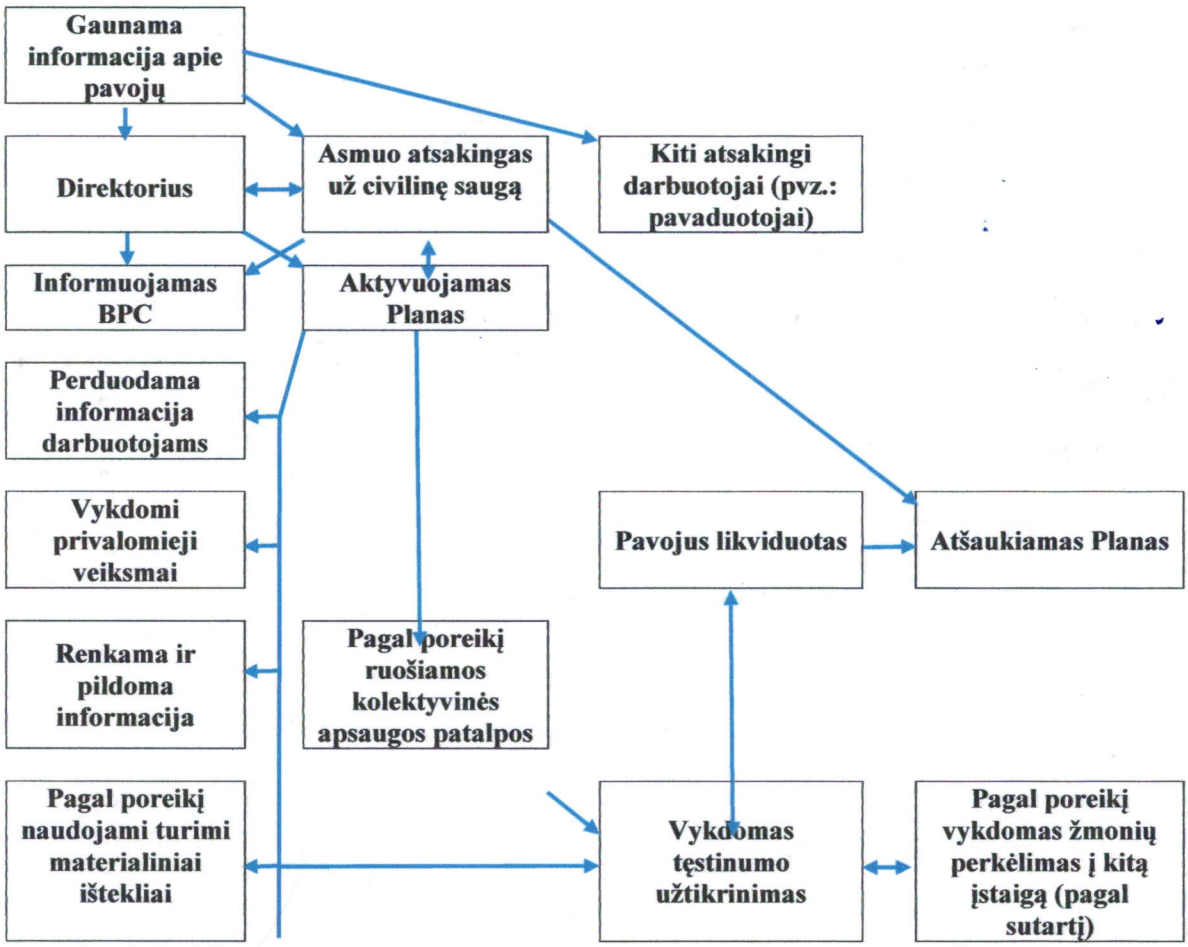
3) jeigu įvykis pasiekė ekstremalaus įvykio kriterijus, įstaigos direktorius gautą informaciją apie jį praneša savivaldybės administracijai.

Direktorius ir ūkvedys yra atsakingi už informacijos priėmimą ir perdavimą, informaciją apie įvykį gali gauti iš:

- kitų įstaigų, kurių įstaigoje ar teritorijoje dėl įvykio gali kilti grėsmė įstaigos darbuotojų sveikatai ir gyvybei ar įstaigos turtui;
- Civilinės saugos sistemos pajėgų (policijos, greitosios medicinos pagalbos tarnybos, priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ar kt.) atliekančių šalia įstaigos įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos likvidavimo, padarinių šalinimo darbus.

Atsakingų institucijų ir pareigūnų, kuriems perduodama ir su kuriais keičiamasi informacija, kontaktiniai duomenys pateikti Plano 5 priede.

Reagavimo procesai schematiškai pateikiami algoritme.



Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo plano suaktyvinimas – tai procesas, kai Mokyklos atsakingi asmenys gavę informaciją, įvertina grėsmę ir pradeda veiksmus pagal iš anksto numatytą planą, siekiant sumažinti pavojų žmonėms, aplinkai ir turtui. Planas suaktyvinamas, kai nustatoma, kad įvykis ar krizė gali kelti rimtą pavojų ir reikalingas koordinuotas atsakas.

Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo plano atšaukimas – tai sprendimas nutraukti suaktyvinto plano vykdymą, kai įvykis ar krizė yra suvaldyta, grėsmė pašalinta, o normali veikla gali būti atnaujinta be papildomų apsaugos priemonių. Planas atšaukiamas, kai atsakingos institucijos įvertina, kad ekstremaliosios situacijos pasekmės yra suvaldytos ir papildomos valdymo priemonės nebereikalingos.

3.4. Veiklos tęstinumo užtikrinimas

Planavimo procesas, kuris apima veiklos tęstinumo užtikrinimą, apima:

- **Atsakingų asmenų paskyrimas:** paskiriami asmenys, atsakingi už kiekvieno proceso planavimą ir įgyvendinimą, bei būtinųjų veiksmų, susijusių su darbuotojų, ugdytinių ir gyventojų apsauga, įgyvendinimą (AAP dalinimas, pastato apsauga, kolektyvinės apsaugos ir priedangos statinių parengimas, NVO pasitikimas, kitos funkcijos).
- **Biudžeto planavimas:** numatomos reikiamos lėšos AAP įsigijimui, alternatyvių sistemų įrengimui ir priežiūrai, mokymams ir kitoms susijusioms išlaidoms.
- **Mokymai ir pratybos:** reguliariai organizuojami mokymai ir pratybos, skirtos darbuotojų pasirengimui ekstremalioms situacijoms ir veiklos tęstinumui užtikrinti.

- **Plano peržiūra ir atnaujinimas:** atsižvelgiant į pasikeitusias aplinkybes, naujas rizikas ir gautą patirtį reguliariai peržiūrimas ir atnaujinamas Planas, po procesų pasikeitimo vykdomas darbuotojų supažindinimas.

Mokyklos veiklos tęstinumo prioritetai ekstremaliųjų situacijų metu:

- Ugdymo proceso organizavimas kontaktiniu, mišriu arba nuotoliniu būdu.
- Ugdytinių ir darbuotojų saugumo užtikrinimas.
- Psichologinės ir emocinės paramos teikimas bendruomenei.
- Kolektyvinės apsaugos ir priedangos statinių parengimas ir naudojimas.

Alternatyvios ugdymo organizavimo priemonės:

- Nuotolinis ugdymo procesas – naudojamos virtualios mokymo platformos („Moodle“, „Microsoft Teams“, „Google Classroom“ ir kt.), užtikrinamas reikiamų priemonių prieinamumas.
- Pamaininis ugdymo procesas – įvedamas mišrus ugdymo modelis, kai dalis ugdytinių veiklą vykdo kontaktiniu, dalis – nuotoliniu būdu.
- Laikinosios ugdymo proceso erdvės – esant poreikiui, ugdymas organizuojamas alternatyviose vietose (pvz., savivaldybės patalpose, kitose mokyklose, bendruomenių centruose).

Žmogiškųjų ir materialinių išteklių valdymas:

- Darbuotojų funkcijų paskirstymas – Mokyklos administracija koordinuoja situacijos valdymą, pedagogai adaptuoja ugdymo procesą, pagalbos specialistai teikia emocinę ir socialinę paramą.
- Materialinių resursų užtikrinimas – kaupiamos būtiniausios priemonės (IT įranga, apsaugos priemonės, alternatyvūs energijos šaltiniai).

Mokyklos direktorius siekdamas užtikrinti darbuotojų ir ugdytinių saugumą toliau vykdant pagrindinę švietimo funkciją po gresiančios, susidariusios ekstremaliosios situacijos ar krizės, priima sprendimą dėl veiksmų, reikalingų tolimesnei įstaigos veiklai tęsti:

- Įvertina ekstremaliosios situacijos mastą, poveikį įstaigos infrastruktūrai, personalui ir ugdymo procesui.
- Situacijai stabilizavus organizuoja patikrinimus dėl fizinės aplinkos saugumo (pastatų konstrukcijų, elektros, vandentiekio, ventiliacijos sistemų būklė).
- Gautą informaciją suderina su savivaldybės administracija, civilinės saugos specialistais ir kitomis atsakingomis institucijomis.
- Įvertinus, jog dalyje įstaigos patalpų nėra galimybės vykdyti veiklos dėl susidariusios situacijos, o perkėlus juos į kitas įstaigos patalpas, kuriose nėra pavojaus ugdytinių sveikatai ar gyvybei, nebus galimybės visų sutalpinti, veikla yra reorganizuojama, suderinus su savivaldybės administracijos švietimo skyriumi;
- Įvertinus, jog Mokyklos patalpose dėl ekstremaliosios situacijos nėra galimybės vykdyti Veiklos ir suderinus su savivaldybės administracijos švietimo skyriumi, Mokykla tarpusavio pagalbos susitarimo pagrindu ugdymo veiklą perkelia į kitos įstaigos patalpas iki kol bus dalinai arba visiškai atkurta Mokyklos veikla.

- Informuoja darbuotojus, ugdytinius ir jų tėvus apie priimtus sprendimus bei veiksmus (pasitelkiamos priemonės: E.dienynu, skambučiai, SMS žinutės, el. paštas, mokyklos interneto svetainė, socialiniai tinklai).

Mokyklos veikla toliau yra tęsiama:

- Kai įvykis dėl kurio buvo sustabdyta veikla yra likviduotas ir nebėra pavojaus joje esančių asmenų sveikatai bei gyvybei;
- Kai yra galimybė veiklą tęsti dalyje įstaigos patalpų ir tai nekelia pavojaus jose esančių asmenų sveikatai bei gyvybei;
- Kai yra galimybė veiklą vykdyti kitoms įstaigoms priklausančiose patalpose.

Kiti veiksmai siekiant palaikyti veiklą.

Darbuotojų ir gyventojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis (AAP):

- **Apsauginės kaukės, respiratoriai** – jei kyla pavojus dėl oro užterštumo (cheminės ar radioaktyviosios medžiagos) ar infekcinių ligų plitimo, taip pat kai kuriais atvejais kai vykdomi paieškos ir gelbėjimo darbai kilus gaisrui (naudojamas turimas Mokyklos rezervas ir papildomai pateiktos priemonės).
- **Vienkartinės pirštinės** – jei kyla pavojus dėl oro užterštumo ar infekcinių ligų plitimo (naudojamas turimas Mokyklos rezervas ir papildomai pateiktos priemonės).
- **Kojų apsaugos priemones** – bachilai (jei reikalinga).
- **Dezinfekavimo priemonės** – rankų ir paviršių dezinfekcija (pavojingos užkrečiamos ligos cheminė radiacinė tarša).

Alternatyvūs sprendimai veiklos tęstinumui užtikrinti:

- **Vandens tiekimo alternatyvos**: atsarginiai geriamojo vandens rezervai (užpildomos visos galimos talpyklos turimos Mokykloje).
- **Energijos tiekimo užtikrinimas** - alternatyvūs energijos šaltiniai, energijos kaupikliai (Powerbank), generatoriai, apšvietimui naudojami žibintuvėliai.

Krizės pasekmių likvidavimo darbai.

Baigus krizės likvidavimo darbus, Mokykla uždaromas (nutraukiama jos veikla). Atsižvelgiant į poveikio mastus, vykdomi krizės pasekmių (įrenginių ir konstrukcijų atstatymo, sunaudotų likvidavimo priemonių papildymo ir pan.) likvidavimo darbai.

Aplinkos atstatymo priemonės.

Priklausomai nuo įvykusios krizės pobūdžio parenkamos reikalingos aplinkos atstatymo priemonės, kurių tinkamumą ir tikslingumą apsprendžia Mokyklos vadovas ir asmuo atsakingas už civilinę saugą, esant reikalui, konsultuodamasis su atitinkamos srities specialistais.

IV SKYRIUS

GYVENTOJŲ APSAUGOS ORGANIZAVIMAS

Siekiant laiku perspėti gyventojus ir visas ekstremalios situacijos valdymo grandis apie gresiantį avarijų, gaivalinių nelaimių bei kitų krizių ir ekstremalių situacijų pavojų, užtikrinti šios informacijos operatyvų perdavimą, Lietuvoje sukurta gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema (GPIS). Yra nustatyti ir patvirtinti aštuoni civilinės saugos perspėjimo signalai, kurie galioja visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Įspėjamasis garsinis signalas:

Eil. Nr.	CS signalo pavadinimas	CS signalo reikšmė
1.	„Dėmesio visiems“	Įspėjamasis pulsuojančio 3 min. trukmės kaukimo garsinis signalas skelbiamas gyventojams apie artėjančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos grėsmę perspėti perspėjimo sistemos patikrinimo ar pratybų metu. Išgirdę jį gyventojai privalo įjungti radiją ar televizorių ir išklausyti informaciją bei rekomendacijas.
2.	„Cheminis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį cheminės taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
3.	„Radiacinis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį radioaktyviosios taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
4.	„Potvynio pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie potvynio grėsmę dėl polaidžio ar intensyvių liūčių pakilus upėse vandens lygiui iki pavojingos ribos. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. Nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
5.	„Uragano pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie artėjantį hidrometeorologinį reiškinį, galintį sukelti ekstremaliąją situaciją. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
6.	„Oro pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie tiesioginę priešo užpuolimo grėsmę. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
7.	„Perspėjimo sistemos patikrinimas“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie vykdomą perspėjimo sistemos patikrinimą. Šis signalas skelbiamas taip pat ir kai įvyksta nesankcionuotas sirenų įjungimas. Jis skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus.
8.	„Potvynio pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie potvynio grėsmę dėl polaidžio ar intensyvių liūčių pakilus upėse vandens lygiui iki pavojingos ribos. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

4.1. Gyventojų perspėjimas ir informavimas

Gyventojų ir civilinės saugos sistemos subjektų perspėjimą ir informavimą vykdo:

- **Valstybės lygiu** – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento CSV Situacijų koordinavimo skyrius (toliau – SKS), gavęs valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus nurodymą.
- **Savivaldybių lygiu** – savivaldybių administracijų direktorių sprendimu, suderintu su APGV ir jų struktūrinių padalinių, kitų civilinės saugos sistemos subjektų vadovais, šių vadovų įgalioti struktūriniai padaliniai ar darbuotojai, gavę APGV struktūrinio padalinio darbuotojo ar savivaldybės administracijos direktoriaus arba savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro vadovo nurodymą.

Gyventojams perspėti apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją naudojama perspėjimo sistema, o informacija ir rekomendacijos perduodamos per Lietuvos nacionalinį radiją ir televiziją, kitus transliuotojus, su kuriais pasirašyti bendradarbiavimo susitarimai dėl gyventojų informavimo ekstremaliųjų situacijų atvejais. Už išankstinių pranešimų tekstų apie prognozuojamas ekstremaliąsias situacijas, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir rekomendacijų gyventojams apie apsisaugojimo nuo ekstremaliųjų situacijų būdus parengimą yra atsakingas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas. Kiekviena savivaldybė privalo įvertinti jai būdingas galimas grėsmes ir, vadovaudamasi Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento parengtomis tipinėmis rekomendacijomis, parengti savo rekomendacijas gyventojams. Asmenys, atsakingi už gyventojų ir civilinės saugos sistemos subjektų perspėjimą ir informavimą valstybės ar savivaldybių lygiu, privalo pranešimo tekstą ir rekomendacijas gyventojams patikslinti pagal gresiančios ar įvykusios ekstremaliosios situacijos pobūdį, mastą ir aplinkybes.

Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų perspėjimas ir informavimas vykdomas naudojant viešųjų ryšių tinklus, specialios paskirties tinklus, taip pat ir civilinės saugos sistemos subjektų turimus žinybinius ryšių tinklus ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose nustatyta tvarka.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie VRM civilinės saugos signalus ir kitą informaciją perduoda savivaldybės administracijai telefonais, faksais ir elektroniniu paštu.

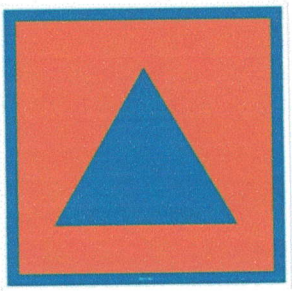
Savivaldybės administracija civilinės saugos signalus ir kitą informaciją Mokykla perduoda panaudodamas visas veikiančias ryšių priemones ir pasiuntinius pagal iš anksto parengtas savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintas schemas.

4.2. Gyventojų apsauga priedangose ir kolektyvinės apsaugos statiniuose

Mokyklos – kolektyvinės apsaugos statinys.

Kolektyvinės apsaugos statinys – statinys ar patalpa, kurią ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.

Kolektyvinės apsaugos statiniai žymimi šiuo specialiuoju ženklu:



1 pav. Kolektyvinės apsaugos statinys

Kolektyvinėms apsaugos priemonėms priskiriamos įvairių tipų slėptuvės ir kolektyvinės apsaugos statiniai (darbuotojų apsaugai pritaikytos patalpos, rūsiai, kitos požeminės erdvės).

Kolektyvinės apsaugos statiniai numatomi valstybės ir savivaldybės institucijose ir įstaigose, ūkio subjektuose ir kitose įstaigose, kuriuose:

- turi būti užtikrinta technologinio proceso normali veikla arba jo saugus funkcionavimas ekstremaliųjų situacijų ar karo metu;
- vienu metu dirba arba nuolat būna daugiau kaip 200 asmenų;
- užtikrinamas gyvybiškai svarbių paslaugų teikimas gyventojams: medicininis aptarnavimas, pagrindinių maisto produktų gamyba, transporto ir ryšių paslaugos, elektros, šilumos, dujų, vandens tiekimas, nuotekų šalinimas ir kitos komunalinės paslaugos.

Įvedus civilinės saugos ir gelbėjimo sistemos sustiprintąją padėtį, rengiamos slėptuvės gyventojams priimti. Jeigu Mokyklos patalpose ir teritorijoje civilinės saugos slėptuvės nėra, tada darbuotojų, ugdytinių ir gyventojų apsaugai pritaikomos patalpos, rūsiai ir kitos erdvės. Numatomos šios kolektyvinės apsaugos patalpos:

Eil nr.	Kolektyvinės apsaugos statinio (patalpų) vieta	Kolektyvinės apsaugos statinio (patalpų) plotas m ^{2}	Talpinamų asmenų skaičius
1.	Muzikos salė	108,15	
2.	Grupių patalpos	1171,16	

Patalpos kolektyvinei gyventojų apsaugai turi būti paruoštos per kuo įmanoma trumpiausią laiką, tačiau ne ilgiau nei per 2 val.

Ūkvedys iš Savivaldybės Civilinės saugos skyriaus gavęs nurodymą paruošti patalpas gyventojų laikinam apgyvendinimui:

- išsiaiškina kokį skaičių žmonių planuojama laikinai apgyvendinti įstaigos patalpose;
- išsiaiškina per kiek laiko reikia paruošti patalpas;
- apie gautą nurodymą paruošti patalpas laikinam gyventojų apgyvendinimui informuoja Mokyklos direktorių;
- atrakina patalpas, pasitinka atvykstančius asmenis, juos registruoja.

Pastatų prižiūrėtojas ar kiti darbuotojai į laikinas apgyvendinimo patalpas nuneša čiužinius ir apklotus.

Už civilinę saugą atsakingas asmuo pažymi rodyklėmis kelią iki laikino apgyvendinimo patalpų, pažymi sanitarinį mazgą ir maisto gaminimo patalpos vietą. Palydi atvykusius į laikino apgyvendinimo patalpas.

Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai, dėl kurios Mokyklos darbuotojams yra pavojinga palikti Mokyklos patalpas, direktoriaus sprendimu darbuotojai lieka patalpose, skirtose jų apsaugai. Esant poreikiui tuo pat metu laikinai apgyvendinti tiek Mokyklos darbuotojus, tiek priimti evakuotus darbuotojus, pirmenybė kolektyvinės apsaugos statinyje teikiama Mokyklos darbuotojams, tačiau priimami yra ir gyventojai. Mokyklos darbuotojams, ugdytiniams laikino apgyvendinimo patalpos yra skiriamos grupėse, o gyventojams – tuo metu tuščiuose muzikos salėje, koridoriuose išskyrus tas vietas, kuriose yra praėjimai.

4.3. Gyventojų evakavimas

Gyventojų evakavimo tvarką, surinkimo ir priėmimo punktus bei tarpinius gyventojų evakavimo punktus nustato Savivaldybės administracijos direktorius, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1502 „Dėl gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (ir vėlesniais pakeitimais). Panevėžio miesto gyventojų evakavimą organizuoja Panevėžio miesto gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija, patvirtinta savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu. Panevėžio m. evakuacijos maršrutai pateikti 3 pav.

Civilinės saugos sistemos institucijos žmonių evakavimą organizuoja šiais būdais:

- pagal gyvenamąją vietą – evakavimas organizuojamas pagal gyvenamąją vietą, per žmonių surinkimo punktus arba tiesiai iš gyvenamųjų vietų bei slėptuvių.
- pagal darbo vietą – evakavimas organizuojamas pagal darbo vietą, vadovaujantis ūkio subjektų sudarytais evakavimo planais.
- pagal gyvenamąją ir darbo vietas – evakavimas organizuojamas teritoriniu principu.

Atsižvelgiant į ekstremalios situacijos mastą, žmonių evakavimas gali būti:

- Laikinas – žmonių evakavimas iš jų gyvenamųjų ir (arba) darbo vietų iki trumpalaikių teritorijos švarinimo darbų pabaigos.
- Ilgalaikis – žmonių evakavimas, suteikiant jiems laikinas gyvenamąsias vietas, kai atliekami ilgai trunkantys teritorijos švarinimo darbai.
- Negrįžtamasis – žmonių evakavimas, kai užterštoje teritorijoje (gyvenamosiose patalpose) negali būti atlikti būtini švarinimo darbai arba juos atlikti kainuoja brangiau nei apgyvendinti žmones naujoje vietoje, arba jei gyvenamosios patalpos neatitinka reikalavimų ir netinkamos gyventi.

Evakuacija iš pastato vykdoma vadovaujantis Evakavimo iš pastato kilus gaisrui planu, šiame plane numatytais maršrutais, Plano priedas Nr. 8.

Darbuotojų evakuaciją iš pastato koordinuoja ESVG pirmininkas.

Darbuotojų evakuacijos surinkimo punktas – 12 grupės lauko pavėsinė nuo įvažiavimo pažymėta specialiuoju ženklu:



2 pav. Evakuacijos susirinkimo vieta

Darbuotojų, ugdytinių ir gyventojų evakavimo srautus koridoriuose, laiptinėse koordinuoja už evakuaciją atsakingas Mokyklos personalas. Šio personalo veiksmams vadovauja ir paskirsto užduotis dėl evakuacijos – direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

Patalpų parengimą evakavimui (įvadinių sklendžių užsukimą, elektros energijos, šilumos tiekimo išjungimą) organizuoja ūkvedys.

Evakavimo susirinkimo vietoje organizuojama evakuotų darbuotojų, ugdytinių ir gyventojų registracija. Registracijos sąrašus parengia ir užpildo administratorius. Registracijos duomenys pasilieka pas ūkvedį (atsakingam už informacijos priėmimą ir perdavimą civilinės saugos subjektams).

4.4. Švietimo paslaugų užtikrinimas

Dėl ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos (ekstremaliosios energetikos padėties) padarinių sustabdžius Savivaldybėje esančių ikimokyklinio ir (ar) bendrojo ugdymo veiklą, Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius vykdo Mokyklų negalinčių lankyti vaikų apskaitą, imasi priemonių užtikrinti švietimo tęstinumą, bendradarbiauja su kitais Savivaldybės administracijos padaliniais ir institucijomis vaikų ir mokinių užimtumo, socialinės paramos, saugumo ir kitais klausimais.

Mokyklos direktorius siekdamas užtikrinti darbuotojų saugumą toliau vykdant svarbiausias veiklos sritis (švietimo ir ugdymo) po gresiančios ar susidariusios ekstremalios situacijos, priima sprendimą dėl veiksmų, reikalingų veiklai tęsti. Mokyklos veikla yra tęsiama:

- Kai įvykis dėl kurio buvo sustabdyta veikla yra likviduotas ir nebėra pavojaus joje esančių darbuotojų sveikatai ir gyvybei.
- Kai yra galimybė veiklą tęsti dalyje lopšelio-darželio patalpų ir tai nekelia pavojaus jose esančių darbuotojų sveikatai ir gyvybei.
- Kai yra galimybė veiklą vykdyti kitoms įstaigoms priklausančiose patalpose.

Nustačius pavojingos užkrečiamosios ligos atvejį darbuotojų tarpe dezinfekuojamos patalpos, kuriose buvo užsikrėtęs asmuo. Ribojamas ugdytinių, lankytojų patekimas į Mokyklos patalpas. Esant dideliam susirgimų skaičiui steigėjo ar valstybiniu lygmeniu paskelbus rekomendacijas keičiamas Mokyklos veiklos organizavimas. Sanitarinio švarinimo organizavimas. Cheminio ar radiacinio Mokyklos teritorijos užterštumo atvejais, žmonių sanitarinis švarinimas atliekamas (taršos pašalinimas nuo kūno, perrengimas švariais drabužiais) buitinėse patalpose. Sanitarinio švarinimo materialinį techninį aprūpinimą organizuoja Mokyklos direktorius.

Aplinkos atstatymo priemonės. Priklausomai nuo ekstremalaus įvykio pobūdžio parenkamos reikalingos aplinkos atstatymo priemonės, kurių tinkamumą ir tikslingumą apsprendžia direktorius kartu su kitais nariais, esant reikalui, konsultuodamasis su atitinkamos srities specialistais.

Veiklos atnaujinimas. Veiklos atnaujinimui būtina:

- Pakeisti pažeistus įrengimus, įrenginius, talpas, vamzdynus, armatūrą ir suremontuoti pažeistas pastatų konstrukcijas.
- Atstatyti pažeistus elektros, ryšių ir komunalinius tinklus.
- Gauti valstybinės priežiūros institucijų leidimą atnaujinti veiklą.
- Informuoti valstybinės priežiūros institucijas apie veiklos atnaujinimą.

Mokyklos ekstremalių situacijų padarinių šalinimo darbus koordinuoja ir organizuoja Mokyklos ūkvedys.

4.5. Pagalba asmenims su negalia

Aprašomi pagrindiniai veiksmai ir priemonės, kurių pasirengta imtis, kad asmenims su negalia (darbuotojams, ugdytiniams ir kitiems gyventojams) būtų suteikta reikalinga pagalba gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai, nepaprastajai padėčiai ar krizės sąlygoms.

Parengiamieji veiksmai

- Prieš krizę ekstremaliąją įvykį (situaciją) sudaromas ir reguliariai atnaujinamas sąrašas asmenų (darbuotojai ir ugdytiniai), kuriems reikalinga papildoma pagalba evakuojantis. Visi Mokykloje galintys būti turintys negalią lankytojai įvardijami fakto atveju to asmens, pas kurį lankytojas yra atvykęs.
- Nustatomi konkretūs pagalbos poreikiai, įskaitant judėjimo priemones (vežimėliai, klausos aparatai, regos priemonės). Šios priemonės turi būti laikomos lengvai prieinamose (žinomose) vietose. Už ugdytiniams reikiamas priemones atsako Pedagogai, už kitų asmenų priemones – administracija.
- Paskiriami konkretiems asmenims atsakingi darbuotojai (pedagogai, jei yra ugdytinių turinčių negalią, administracija ir kiti darbuotojai jei yra darbuotojų turinčių negalią, darbuotojas pas kurį yra atvykęs žmogus turintis negalią), kad evakuacijos metu jiems būtų suteikta individuali pagalba.

Perspėjimas ir situacijos paaiškinimas

- Pranešimas apie evakuaciją pateikiamas aiškiai, lėtai ir suprantamai, vengiant panikos keliančių žodžių.
- Jei asmuo sunkiai supranta žodinę informaciją, naudojamos vaizdinės ar kitos suprantamos priemonės.
- Užtikrinamas nuolatinis akių kontaktas ir raminantis tonas, siekiant sumažinti nerimą.

Evakuacijos vykdymas

- Asmuo lydimas atsakingo darbuotojo, kuris palaiko ramų ir aiškų bendravimą viso proceso metu.
- Jei asmuo turi motorikos ar orientacijos sutrikimų, jam suteikiama fizinė pagalba (pvz., paimama už rankos, naudojamos specialios pagalbinės priemonės, kitų darbuotojų pagalba).
- Evakuacijos maršrutas parenkamas taip, kad būtų kuo mažiau trukdžių ir sensorinių dirgiklių (pvz., stiprių garsų, ryškių šviesų), kurie galėtų sukelti nerimą ar panikos reakciją.
- Jei asmuo tampa neramus ar priešinasi, jam skiriamas laikas nusiraminti, taikomi iš anksto suderinti raminimo metodai (pvz., mėgstamas daiktas, žodinis padrąsinimas).

Saugumas ir priežiūra po evakuacijos

- Evakuotas asmuo palydimas į saugią vietą, kur jį prižiūri atsakingas darbuotojas.
- Užtikrinama, kad jis nepasimestų ir nesijaustų vienišas – jam skiriama pažįstama aplinka ar žmonės.
- Jei reikia, asmuo nuraminamas naudojant individualiai veiksmingus metodus, pvz., struktūrizuotą veiklą, mėgstamus užsiėmimus ar socialinę paramą.

Veiksmų algoritmas ekstremalios situacijos atveju:

Judėjimo negalią turinčio asmens evakavimas	**Klausos negalią turinčio asmens evakavimas**	**Regos negalią turinčio asmens evakavimas**	**Intelekto negalią turinčio asmens evakavimas**
- Visada žinokite, kur laikomos papildomos pagalbinės priemonės (vėžimėliai, vaikštynės ir pan.); - Jei pagalbinių priemonių nėra, būtina numatyti fiziškai stiprius darbuotojus, kurie gebėtų pernešti neįgalųjį, ir juos pasitelkti pavojaus metu. - Numatyti evakuacijos kelius, kuriais tikslingiausia evakuoti asmenį (mažiausi laiptai, nuolydžiai, trumpiausias išėjimas, mažesnis kitų evakuojamų žmonių skaičius, pakankami tarpai koridoriuose); - Teritorijoje žmonių su judėjimo negalia judėjimas organizuojamas pagal iš anksto numatytą kelią, kuriame nėra kliūčių pagalbinėms judėjimo priemonėms. - Jei nėra galimos kitų asmenų fizinės pagalbos ar pagalbinių priemonių, žmonių turinčių, judėjimo negalią, evakuacijai pasitelkiamos esamos patalpose priemonės, pavyzdžiui kėdė su ratukais. - Jei evakavimosi kelias yra paveiktas (dėl pavojaus atsirado pašaliniai daiktai) turi būti parenkamas kitas maršrutas. Jeigu jis yra nesaugus, turi būti pasirūpinama kelio	- Jei Mokykloje yra žmogus turintis klausos negalią, reikšminga žinoti, kokio pobūdžio ji yra, nes pagal tai yra sprendžiamas galimos pagalbos organizavimas; - Jei Mokykloje yra lankytojas su klausos negalia, jis evakuojamas jam pateikiant vizualinę informaciją (parodant evakuacijos planą, išėjimo kryptis, žmonių susirinkimo vietą lauke). Nurodymus suteikia darbuotojas pas kurį yra atvykęs lankytojas.	- Jei Mokykloje yra žmogus turintis regos negalią, reikšminga žinoti, kokio pobūdžio ji yra, nes pagal tai yra sprendžiamas galimos pagalbos organizavimas; - Jei Mokykloje yra lankytojas su regos negalia, jis evakuojamas palydint tam asmeniui, pas kurį jis yra atvykęs. - Evakuojamas asmuo negali būti paliktas be palydos atviroje teritorijoje, dideliame žmonių sraute ar nepažįstamose patalpose. - Padedant evakuotis asmeniui, turinčiam regos negalią, reikia suteikti visą informaciją apie judėjimo kelyje esančius objektus (pvz.: artėja laiptai į apačią, priekyje nedidelis nuolydis, koridoriuje suksime į kairę).	- Svarbu nustatyti/žinoti, kokia yra asmens gebėjimų ir poreikių situacija, kad būtų galima tinkamai įvertinti, kaip geriausiai padėti jam evakuotis. - Evakuojamas asmuo negali būti paliktas be palydos atviroje teritorijoje, dideliame žmonių sraute ar nepažįstamose patalpose. - Evakuojamas žmogus gali prarasti koordinaciją, todėl būtina palaikyti fizinį kontaktą.

atlaisvinimu.			

Neįgaliųjų evakavimo procese dalyvaujantys darbuotojai ir jų atsakomybės:

Darbuotojas atsakingas už civilinę saugą	**Koordinuoja ekstremaliųjų situacijų planą, užtikrina pasiruošimą, patikrina neįgaliųjų asmenų sąrašus**
Pedagogai	**Dalyvauja evakuacijos procese, padeda ugdytiniams ir lankytojams su negalia**
Kiti darbuotojai	**Padeda evakuotis darbuotojams turintiems negalią, bei gyventojams esantiems patalpose**
Darbuotojas atsakingas už pirmąją pagalbą	**Esant poreikiui organizuoja pirmosios ir / ar psichologinės pagalbos suteikimą**

V SKYRIUS

PAVOJŲ RIZIKOS MAŽINIMO PRIEMONĖS

Plane prioriteto tvarka išvardinti visi galimi pavojai, nustatyti atlikus galimų pavojų ir ekstremalių situacijų rizikos analizę. Pirmiausia nurodyti galintys sukelti didžiausius galimus padarinius ir labiausiai tikėtini, po jų – galintys sukelti didžiausius padarinius, paskui – labiausiai tikėtini.

Detali analizė ir kitos konkrečios lentelės pateikiamos plano 1 priede.

Prevencijos priemonės apima tik vidines Mokyklos grėsmes, nes išorinių grėsmių prevencijos priemonės numatomos aukštesnių institucijų prevencijos priemonių planuose (savivaldybės, ministerijos, valstybiniuose), o Mokyklos neturi ir negali turėti nei techninių, nei materialinių, nei žmogiškųjų išteklių vykdyti išorinių grėsmių prevencijos priemones.

Veiksmai kilus labai didelio rizikos lygio pavojams:

Ypač pavojinga žmonių užkrečiamoji liga.

Užfiksavus užkrečiamosios ligos atvejį įstaigos direktoriaus veiksmai pavojaus metu:

1. nurodo organizuoti papildomą patalpų dezinfekavimą;

2) organizuoti griežtesnes sanitarines sąlygas Mokykloje (dažniau plaunamos rankos, stebimi auklėtiniai ir darbuotojai);

3) nurodo organizuoti dažnesnį patalpų vėdinimą;

4) esant poreikiui nurodo skelbti karantiną;

5) gavus rekomendaciją iš Mokyklos steigėjo, koreguoja Mokyklos darbą.

Darbuotojų, atsakingų už civilinę saugą, veiksmai:

1) iš Mokyklos direktoriaus gavęs informaciją apie ligos grėsmę informuoja darbuotojus, perduodant jiems rekomendacijas;

2) kol yra vykdoma evakuacija prižiūri evakuacijos eigą, prireikus paskirsto žmonių bei evakuojamų materialinių vertybių srautus;

3) kai darbuotojai ir ugdytiniai evakuojasi iš Mokyklos pastato ir susirenka numatytoje susirinkimo vietoje lauke, darbuotojas, atsakingas už civilinę saugą organizuoja darbuotojų ir ugdytinių registraciją, taip nustatydamas žmonių skaičių kurie evakavosi, kurie galimai liko pastate.

Darbuotojo, atsakingo už priešgaisrinę saugą, veiksmai gaisro metu:

1) kilus gaisrui organizuoja gaisro židinio izoliavimą, sumažina darbuotojų ir ugdytinių patekimą prie pavojaus vietos;

2) imasi galimų saugos priemonių;

3) po evakuacijos uždaro duris, taip sumažindamas gaisro plitimą;

4) prireikus išjungia elektros energijos tiekimą pastate;

5) jei yra vykdomas gaisro lokalizavimas pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis, vadovauja darbams;

6) organizuoja pirminių gaisro gesinimo priemonių sutelkimą;

7) padeda vykdant materialinių vertybių apsaugą.

Darbuotojo, atsakingo už pirmąją pagalbą, veiksmai:

1) prireikus suteikia pirmąją medicininę pagalbą;

2) atvykus medikams suteikia informaciją apie nukentėjusius.

Darbuotojų veiksmai kilus gaisrui:

1) vykdo Mokyklos direktoriaus nurodymus;

2) rūpinasi ugdytiniais, tiek evakuacijos metu, tiek po jos;

3) vykdo materialinių vertybių apsaugą.

Meteorologinių ir hidrologinių reiškinių atvejais:

Darbuotojų, atsakingų už civilinę saugą, veiksmai pavojaus metu:

1) perspėja darbuotojus apie artėjantį hidrometeorologinį reiškinį ir informuoja, kokie darbai turi būti atlikti;

2) nutraukia darbus lauke bei skubiai nuveda vaikus į patalpas;

3) sutvirtina silpnus pastatus, statinius;

4) sandariai uždaro pastatų langus, duris ir kitas angas;

5) paruošia patalpas – rūsius, koridorius žmonių apsaugai;

6) sukaupia didesnes vandens atsargas, paruošia priemones gaisrui gesinti ir pasirengia elektros bei vandens tiekimo nutraukimui.

Prasidėjus hidrometeorologiniam reiškiniui rekomenduojama:

1) būti uždarų patalpų viduje, toliau nuo langų. Langus uždengti sunkaus audinio apdangalais;

2) išjungti elektrą ir vandenį;

3) žiemą, sutrikus šildymo sistemai, šilumą patalpose išsaugoti uždengus langus ir duris apdangalais;

4) evakuoti darbuotojus ir ugdytinius į saugias patalpas.

Avarijos ir incidentai komunalinėse ar energetinėse sistemose gali kilti dėl šių priežasčių:

1) įvykus gaisrams, sprogimas įmonėse, įstaigose ar dėl kitų ekstremalių įvykių buvo sugadinti komunalinių ir energetinių sistemų įrenginiai;

2) sabotažo ir diversijos atveju;

3) pažeidus komunalinių ir energetinių sistemų eksploatavimo taisykles.

Galimi šie avarijų ir incidentų komunalinėse ar energetinėse sistemose padariniai:

1) nutraukiamas arba sutrinka geriamojo ir pramoninio vandens tiekimas vartotojams;

2) nutraukiamas arba sutrinka elektros energijos tiekimas vartotojams;

3) nutraukiamas arba sutrinka šilumos energijos tiekimas vartotojams;

4) dėl avarijos kanalizacijos tinkluose ir sistemose sutrinka arba nutraukiamos įprastos komunalinės paslaugos;

5) užkrečiamųjų ligų plitimas, žmonių ligos ir mirtis;

6) materialiniai nuostoliai.

Taikomos tokios pagrindinės apsaugos priemonės:

1) medicininės pagalbos suteikimas nukentėjusiems;

2) avarinis gamybinio proceso sustabdymas;

3) autonominių elektros energijos šaltinių panaudojimas;

4) žmonių evakavimas, kol ims veikti komunalinės ir energetinės sistemos.

Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo
planų rengimo tvarkos aprašo
1 priedas

PANEVĖŽIO LOPŠELIO-DARŽELIO „PURIENA“ GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS ANALIZĖ

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lopšelio-darželio „Puriena“ (toliau – Mokykla) galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė parengta siekiant detalizuoti mokykloje atliekamų galimų pavojų nustatymo, ekstremaliųjų situacijų rizikos vertinimo, ekstremaliųjų situacijų rizikos lygio ir jos priimtinumo nustatymo tvarką.

2. Galimų pavojų padariniai (poveikis) aplinkai apskaičiuojami vadovaujantis Aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių apskaičiavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. 471 (Žin., 2002, Nr. 93-4026) (ir vėlesniais pakeitimais).

3. Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės (toliau – rizikos analizė) tikslas – nustatyti galimus pavojus, įvertinti ekstremaliųjų situacijų rizikos (toliau – rizika) lygį ir numatyti rizikos valdymo priemones: sumažinti galimų pavojų kilimo tikimybę, galimus padarinius ir pagerinti didelės rizikos ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo galimybes.

4. Rizikos analizė atliekama šiais etapais:

4.1. nustatomi galimi pavojai;
4.2. atliekamas rizikos vertinimas;
4.3. nustatomas rizikos lygis ir jos priimtinumas (priimtina ar nepriimtina).

5. Duomenys, gauti atlikus rizikos analizę, naudojami:

5.1. rengiant Mokyklos krizių ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planą;
5.2. rengiant Mokyklos krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planą.

6. Rekomendacijose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. 115-3230; 2009, Nr. 159-7207) ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS
GALIMŲ PAVOJŲ NUSTATYMAS

7. Šiame etape galimi pavojai nustatomi remiantis moksliniais, statistiniais, istoriniais duomenimis, specialistų ir ekspertų vertinimais, Lietuvos ir kitų šalių patirtimi, analizuojamos aplinkos apžiūra, įvykių modeliavimu.

8. Galimas pavojus suprantamas kaip galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų keliama grėsmė gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

9. Pirmiausia nustatomi visi galimi gamtiniai ir žmogaus veiklos sukelti (techniniai, ekologiniai ir socialiniai) pavojai, kurie gali kilti Mokykloje:

9.1. dėl geografinės padėties;
9.2. dėl atliekamų technologinių procesų ar gedimų;
9.3. dėl darbuotojo klaidos (žmogiškasis veiksnys);
9.4. dėl pastato (-ų) projektavimo, konstrukcijų ar įrenginių (fizinis veiksnys).

10. Toliau nustatomi pavojai, kurie gali kilti už Mokyklos ribų, galinčių turėti padarinių (poveikį) žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai, Mokyklos veiklos tęstinumui ir sukelti savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją.

11. Nustatyti galimi pavojai surašomi į 1 lentelę, nurodoma jų padarinių (poveikio) zona, galimas išplitimas, esant galimybei, pateikiamos jų kilimo priežastys (kodėl ir kaip jie gali kilti) ir pradedamos pildyti 8 lentelės 1 ir 2 skiltys.

1 lentelė.

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas	Galimo pavojaus kilimo priežastys
1	2	3	4
		GAMTINIO POBŪDŽIO	
1.	Hidrometeorologiniai reiškiniai	Mokyklos teritorijoje ir aplinkinėse teritorijose	Gamtinės kilmės
2.	Pavojingos užkrečiamosios ligos	Mokyklos teritorijoje, visame Panevėžio mieste, rajonuose ar net visoje šalyje	Gamtinės kilmės, žmogiškasis faktorius
3.	Vabzdžių antplūdis	Įstaigos teritorijoje ir aplink ją	Gamtinės kilmės
		TECHNINIO POBŪDŽIO	
4.	Transporto įvykis	Mokyklos teritorijoje	Žmogaus veikla, techniniai gedimai
5.	Avarija energetikos sistemoje	Mokyklos pastate ar teritorijoje	Žmogaus veikla, techniniai gedimai
6.	Komunalinių sistemų avarija	Mokyklos pastate ar teritorijoje	Žmogaus veikla, techniniai gedimai
7.	Ryšių paslaugų teikimo sutrikimas	Mokyklos pastate ar teritorijoje	Žmogaus veikla, techniniai gedimai
		EKOLOGINIO POBŪDŽIO	
8.	Oro užterštumas	Mokyklos teritorijoje ir aplinkinėse teritorijose	Žmogaus veikla, techniniai gedimai
9.	Vandens užterštumas	MOKYKLOS TERITORIJOJE	Žmogaus veikla, techniniai gedimai
10.	Radiacinė avarija	Mokyklos teritorijoje, visame Panevėžio mieste, rajonuose ar net visoje šalyje	Žmogaus veikla, techniniai gedimai
11.	Gaisras	Mokyklos teritorijoje, visame Panevėžio mieste, rajone	Žmogaus veikla, techniniai gedimai

III SKYRIUS

RIZIKOS VERTINIMAS

12. Šiame etape analizuojama nustatytų galimų pavojų tikimybė ir galimi padariniai.

2 lentelė. Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimo kriterijai

Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas	Galimo pavojaus tikimybės lygis	Vertinimo balai
Gali įvykti dažniau negu kartą per metus	labai didelė tikimybė	5
Gali įvykti kartą per 1–10 metų	didelė tikimybė	4
Gali įvykti kartą per 10–50 metų	vidutinė tikimybė	3
Gali įvykti kartą per 50–100 metų	maža tikimybė	2
Gali įvykti rečiau negu kartą per 100 metų	labai maža tikimybė	1

3 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) gyventojų gyvybei ir sveikatai

Nustatytas galimas pavojus	Galinčių nukentėti gyventojų skaičius (žuvusiųjų ir (ar) sužeistųjų, ir (ar) evakuotinų gyventojų)
Hidrometeorologiniai reiškiniai	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Pavojingos užkrečiamosios ligos	Žuvo ne daugiau kaip 5 gyventojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 gyventojų, ir (ar) nuo 50 iki 100 gyventojų evakuota
Vabzdžių antplūdis	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Transporto įvykis	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Avarija energetikos sistemoje	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Komunalinių sistemų avarija	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Ryšių paslaugų teikimo sutrikimas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Oro užterštumas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Vandens užterštumas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Radiacinė avarija	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Gaisras	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia

4 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) turtui

Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) turtui	Numatomi nuostoliai, Eur
Hidrometeorologiniai reiškiniai	Pastatų, komunikacijų pažeidimas, sunaikinimas	Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojingos užkrečiamosios ligos	-	Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Vabzdžių antplūdis	-	Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Transporto įvykis	-	Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Avarija energetikos sistemoje	Galimas įrangos sugadinimas	Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Komunalinių sistemų avarija	Galimas įrangos sugadinimas	Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Ryšių paslaugų teikimo sutrikimas	Galimas įrangos sugadinimas	Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Oro užterštumas	-	Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Vandens užterštumas	-	Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Radiacinė avarija	-	Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Gaisras	Pastatų, komunikacijų pažeidimas, sunaikinimas	Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – nuo 10 iki 30 proc. turto vertės

5 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) aplinkai

Nustatytas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai, Eur
Hidrometeorologiniai reiškiniai	Nėra	Nėra	Nėra	Yra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojingos užkrečiamosios ligos	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Vabzdžių antplūdis	Yra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Transporto įvykis	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Avarija energetikos	Nėra	Nėra	Nėra	Yra	Mažiau nei 5 proc. turto

sistemoje					vertės
Komunalinių sistemų avarija	Nėra	Nėra	Yra	Yra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Ryšių paslaugų teikimo sutrikimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Oro užterštumas	Yra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Vandens užterštumas	Nėra	Yra	Yra	Yra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Radiacinė avarija	Yra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Gaisras	Yra	Yra	Yra	Yra	Nuo 5 iki 10 proc. turto vertės

6 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui

Nustatytas galimas pavojus	**Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui**	**Galimų padarinių (poveikio) trukmė**
Hidrometeorologiniai reiškiniai	Yra	Veikla sutrikdoma 6-24 valandoms
Pavojingos užkrečiamosios ligos	Yra	Veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų
Vabzdžių antplūdis	Yra	Veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Transporto įvykis	Yra	Veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Avarija energetikos sistemoje	Yra	Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Komunalinių sistemų avarija	Yra	Veikla sutrikdoma 6-24 valandoms
Ryšių paslaugų teikimo sutrikimas	Yra	Veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Oro užterštumas	Yra	Veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Vandens užterštumas	Yra	Veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Radiacinė avarija	Yra	Veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Gaisras	Yra	Veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų

7 lentelė. Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimo kriterijai

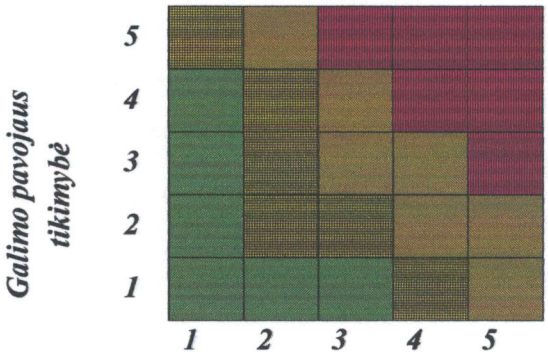
Galimų padarinių (poveikio) gyventojų gyvybei ir sveikatai (P1) įvertinimas	**Galimų padarinių (poveikio) lygis**	**Vertinimo balai**
Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia	nereikšmingas	1
Sužaloti 1–5 gyventojai ir (ar) iki 50 gyventojų evakuota	ribotas	2
Žuvo ne daugiau kaip 5 gyventojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 gyventojų, ir (ar) nuo 50 iki 100 gyventojų evakuota	didelis	3
Žuvo ne daugiau kaip 20 gyventojų ir (ar) nuo 10 iki 50 gyventojų sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 100 iki 200 gyventojų evakuota	labai didelis	4
Žuvo daugiau nei 20 gyventojų ir (ar) sužalota daugiau nei 50 gyventojų, ir (ar) daugiau kaip 200 gyventojų evakuota	katastrofinis	5
Galimų padarinių (poveikio) turtui ir aplinkai (P2) įvertinimas	**Galimų padarinių (poveikio) lygis**	**Vertinimo balai**
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – mažiau nei 5 proc. turto vertės	nereikšmingas	1
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės	ribotas	2
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – nuo 10 iki 30 proc. turto vertės	didelis	3
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – nuo 30 iki 40 proc. turto vertės	labai didelis	4
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – daugiau kaip 40 proc. turto vertės	katastrofinis	5
Galimų padarinių (poveikio) veiklos tęstinumui (P3) įvertinimas	**Galimų padarinių (poveikio) lygis**	**Vertinimo balai**
Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų	nereikšmingas	1
Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų	ribotas	2
Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų	didelis	3

Kai veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų	labai didelis	4
Kai veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų	katastrofinis	5

IV SKYRIUS
RIZIKOS LYGIO IR JO PRIIMTINUMO NUSTATYMAS

13. Naudojantis 9 lentele, pagal nustatytų galimų pavojų tikimybės (T) ir galimų padarinių (poveikio) (P) balus (8 lentelės 3, 4, 5 ir 6 skiltys) nustatomas kiekvieno galimo pavojaus rizikos (R1, R2, R3) lygis: labai didelis, didelis, vidutinis arba priimtinas, kuris įrašomas į 8 lentelės 7, 8, 9 skiltis.

9 lentelė. Rizikos lygio (R) nustatymas



žalia – priimtina rizika

geltona – vidutinė rizika

oranžinė – didelė rizika

raudona – labai didelė rizika

14. Užpildžius 8 lentelės 10 skiltį gauti rizikos duomenys, pagal kuriuos įstaigos darbuotojams bei ugdytiniams, aplinkai ir įstaigos veiklai galimi pavojai išsidėsto sekančia tvarka:

14.1. pavojingos užkrečiamosios ligos;

14.2. gaisras;

14.3. hidrometeorologiniai reiškiniai;

14.4. komunalinių sistemų avarija;

14.5. avarija energetikos sistemoje;

14.6. transporto įvykis;

14.7. vabzdžių antplūdis;

14.8. ryšių paslaugų teikimo sutrikimas;

14.9. oro užterštumas;

14.10. vandens užterštumas;

14.11. radiacinė avarija.

15. Rizikos analizė peržiūrima ir prireikus atnaujinama ne rečiau kaip kartą per trejus metus arba atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, pertvarkius ar modernizavus įrenginius; technologinius procesus ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems pavojų ar ekstremaliųjų situacijų riziką ir mažinantiems darbuotojų saugumą.

8 lentelė. Galimų pavojų rizikos įvertinimas

Eil. Nr.	Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimas balais			Rizikos lygio (R) nustatymas			Bendras rizikos lygis (R) R=R1+R2+R3
			Galimi padariniai (poveikis) gyventojų gyvybei ir sveikatai (P1)	Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai (P2)	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui (P3)	Galimo pavojaus rizikos gyventojų gyvybei ir sveikatai lygis (R1) R1=TxP1	Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2) R2=TxP2	Galimo pavojaus rizikos veiklos tęstinumui lygis (R3) R3=TxP3	
1.	Hidrometeorologiniai reiškiniai	4	1	1	2	4 priimtinas	4 priimtinas	8 vidutinis	16
2.	Pavojingos užkrečiamosios ligos	5	3	1	4	15 labai didelis	5 vidutinis	20 labai didelis	40
3.	Vabzdžių antplūdis	3	1	1	1	3 priimtinas	3 priimtinas	3 priimtinas	9
4.	Transporto įvykis	4	1	1	1	4 priimtinas	4 priimtinas	4 priimtinas	12
5.	Avarija energetikos sistemoje	3	1	2	1	3 priimtinas	6 vidutinis	priimtinas 3	12
6.	Komunalinių sistemų avarija	3	1	2	2	3 priimtinas	6 vidutinis	6 vidutinis	15
7.	Ryšių paslaugų teikimo sutrikimas	3	1	1	1	3 priimtinas	3 priimtinas	3 priimtinas	9
8.	Oro užterštumas	3	1	1	1	3 priimtinas	3 priimtinas	3 priimtinas	9
9.	Vandens užterštumas	3	1	1	1	3 priimtinas	3 priimtinas	3 priimtinas	9
10.	Radiacinė avarija	2	1	1	1	2 priimtinas	2 priimtinas	2 priimtinas	6
11.	Gaisras	3	1	3	4	6 vidutinis	12 didelis	12 didelis	30

1.

Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo tvarkos aprašo

2 priedas

ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Pavadinimas	Pagrindinė funkcija ar atsakomybė	Žmogiškųjų išteklių skaičius		Galimas pavojus
			Reikiamas kiekis (būtinas turėti, iš viso)	Faktiškai turimas	
1	2	3	4	5	6
Subjekto pagrindiniai žmogiškieji ištekliai:					
1.	Elektrikas	Likviduoti patirtus elektros gedimus ar sutrikimus	1	1	Avarija energetikos sistemoje, gaisro pavojus
2.	Administracijos darbuotojai	Atlikti ekstremaliųjų situacijų operacijų centro narių funkcijas	6	6	Gaisro pavojus
3.	Administracijos darbuotojai	Vykdyti ūkio subjekto darbuotojų evakavimą	6	6	Gaisro pavojus, komunalinių sistemų avarija
4.	Vaikų maitinimo ir higienos administratorius, sveikatos biuro specialistas	Pavojingos užkrečiamosios ligos, epidemijos ir (ar) pandemijos bendro susirgimų lygio staigaus padidėjimo užkardymas	2	2	Pavojingų užkrečiamų ligų protrūkis, vabzdžių antplūdis
5.	Nekvalifikuotų darbų darbininkas	Sustabdyti vandens tiekimą į įstaigą užsukant sklendę, saugios aplinkos užtikrinimas	1	1	Komunalinių sistemų avarija, transporto įvykis
6.	Aplinkos tvarkytojas	Pašalinti nulūžusius medžius ir šakas, atlikti žaidimų aikštelių patikrinimą	1	1	Hidrometeorologiniai reiškiniai

Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo
planų rengimo tvarkos aprašo
3 priedas

NEPERTRAUKIAMOS VEIKLOS VYKDYMUI UŽTIKRINTI BŪTINŲ PRIEMONIŲ IR ASMENINIŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ SĄRAŠAS

Vykdant Mokykloje darbus esant rizikai užsikrėsti pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga (įskaitant darbus, kurių metu yra sąlytis su žmogaus kūno ir (arba) gyvūnų skysčiais ir audiniais), kaupiamos šios priemonės:

1. Asmeninės apsaugos priemones (pagal darbuotojams kylantį pavojų):

1.1. kvėpavimo takų apsaugos priemones, apsaugančias nuo dalelių (respiratorius, veido puskaukes) (toliau – respiratoriai);

1.2. apsaugines pirštines, apsaugančias nuo kenksmingų biologinių veiksnių;

1.3. apsauginius drabužius, apsaugančius nuo kenksmingų biologinių veiksnių (apsauginius chalatus, apsauginius kombinezonus, kitus aprangos elementus);

1.4. apsauginius akinius arba apsauginius veido skydelius, apsaugančius nuo skysčių lašelių arba tiškalų;

2. medicinos priemones:

2.1. vienkartines medicinines kaukes (toliau – medicininės kaukės);

2.2. bekontakčius termometrus (rekomenduojama);

2.3. biocidus:

2.3.1. rankų antiseptikus;

2.3.2. paviršių dezinfekantus.

Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo
planų rengimo tvarkos aprašo
4 priedas

MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ PAVOJAMS LIKVIDUOTI IR JŲ PADARINIAMS ŠALINTI SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Materialinio ištekliaus pavadinimas	Pagrindinė paskirtis	Materialinių išteklių kiekis			Materialinių išteklių priemonių saugojimo vieta ir už jų išdavimą ar patelkimą atsakingo asmens kontaktai	Galimas pavojus (2 pastaba)
			Reikiamas kiekis (būtinas turėti, iš viso)	Faktiškai turimas	Matavimo vienetai (vnt., litrai, poros, kv. m ir kt.)		
1	2	3	4	5	6	7	8
Subjekto materialiniai ištekliai:							
1.	Ugnies gesintuvas	Gaisrams gesinti	20	20	Vnt.	Ištekliai saugomi grupėse bei patalpose, tel. +370 45 429053, el. p. paneveziooldpuriena@gmail.com	Gaisrai ir (ar) sprogimai
2.	Medicininės kaukės	Apsaugai nuo ūmių viršutinių kvėpavimo takų ir kitų oro lašeliniu būdu plintančių infekcijų.	0	250	Vnt.	Ištekliai saugomi vaikų maitinimo ir higienos administratorės kabinete bei sandėlyje, tel. +370 45 429053, el. p. paneveziooldpuriena@gmail.com	Užkrečiamosios ligos protrūkis

3.	Vienkartinės pirštinės	Apsaugai nuo ūmių viršutinių kvėpavimo takų ir kitų oro lašeliniu būdu plintančių infekcijų.	0	100	Vnt.	Ištekliai saugomi sandėlyje, tel. +370 45 429053, el. p. paneveziooldpuriena@gmail.com	Užkrečiamosios ligos protrūkis
4.	Pirmosios pagalbos rinkiniai	Suteikti skubią pagalbą susižalojus ar susirgus, kol atvyks kvalifikuota medicininė pagalba.	14	14	Vnt.	Ištekliai saugomi vaikų maitinimo ir higienos administratorės kabinete, visose grupėse, virtuvėje, tel. +370 45 429053, el. p. paneveziooldpuriena@gmail.com	Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis
5.	Kastuvas	Gruntui ir kitoms medžiagoms kasti.	0	10	Vnt.	Ištekliai saugomi aplinkos tvarkytojo patalpose, rūsiuose ir pas nekvalifikuoto darbuotojo dirbtuvėse, tel. +370 45 429053, el. p. paneveziooldpuriena@gmail.com	Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis
6..	Kopėčios	Statybiniam darbui, lauko ar vidaus naudojimui.	0	3	Vnt.	Ištekliai saugomi rūsyje, koridoriuje tel. +370 45 429053, el. p. paneveziooldpuriena@gmail.com	Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis
7..	Elektriniai šildytuvai	Šildyti patalpas, jose esantį orą, taip pat tam tikrais atvejais ir vandenį.	0	6	Vnt.	Ištekliai saugomi grupėse, sandėlyje, tel. +370 45 429053, el. p. paneveziooldpuriena@gmail.com	Šildymo sistemos gedimai
8.	Dezinfekcinis skystis	Apsaugai nuo ūmių viršutinių kvėpavimo takų ir kitų oro lašeliniu būdu plintančių infekcijų.	10	10	L	Ištekliai saugomi sandėlyje, tel. +370 45 429053, el. p. paneveziooldpuriena@gmail.com	Užkrečiamosios ligos protrūkis
9..	Bekontaktis termometras	Žmonių sergamumo kontrolei esant užkrečiamosioms	12	12	Vnt.	Ištekliai saugomi grupėse, vaikų maitinimo ir higienos administratorės kabinete,	Užkrečiamosios ligos protrūkis

		ligoms				tel. +370 45 429053, el. p. panevezioldpuriena@gmail.com	

Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo
planų rengimo tvarkos aprašo
5 priedas

KONTAKTINĖ INFORMACIJA

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRAS

Eil. Nr.	Pareigos Operacijų centre	Vardas ir pavardė	Pareigos	Telefonas	Elektroninis paštas
1.	Operacijų centro vadovė	Gintautė Atkočienė	Administracijos direktorė	(0 45) 501 360	gintaute.atkociene@panevezys.lt
OPERACINIO VERTINIMO IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ PREVENCIJOS GRUPĖ					
2.	Grupės vadovas	Justas Laurinavičius	Patarėjas, atliekantis savivaldybės parengties pareigūno funkcijas	(0 45) 501 340	justas.laurinavicius@panevezys.lt
3.	Grupės narys	Dalius Vadluga	Miesto infrastuktūros skyriaus vedėjas	(0 45) 501 311	dalius.vadluga@panevezys.lt
4.	Grupės narys	Saulius Glinskis	Vyriausiasis architektas (Teritorijų planavimo ir architektūros skyriaus vedėjas)	(0 45) 501 221	saulius.glinskis@panevezys.lt
5.	Grupės narys	Jokūbas Leipus	Miesto plėtros skyriaus vedėjas	(0 45) 501 334	jokubas.leipus@panevezys.lt
6.	Grupės narė	Silvija Sėrikovienė	Švietimo skyriaus vedėja	(0 45) 501 373	silvija.serikoviene@panevezys.lt
7.	Grupės narė	Audrė Grainienė	Socialinių reikalų skyriaus vedėja	(0 45) 501 270	audre.grainiene@panevezys.lt
8.	Grupės narys	Mindaugas Burba	Sveikatos reikalų koordinatorius (poskyrio vedėjas)	(0 45) 501 212	mindaugas.burba@panevezys.lt
9.	Grupės narys	Justinas Jasiukaitis	Administracijos direktoriaus pavaduotojas	(0 45) 501 323	justinas.jasiukaitis@panevezys.lt
10.	Grupės narys	Kęstutis Klungis	Savivaldybės administracijos vyresnysis specialistas	(0 45) 504 482	kestutis.klungis@panevezys.lt
ADMINISTRAVIMO IR MATERIALINIO TECHNINIO APRŪPINIMO GRUPĖ					
11.	Grupės vadovė	Sonata Vizorienė	Veiklos valdymo skyriaus vedėja	(0 45) 501 363	sonata.vizoriene@panevezys.lt
12.	Grupės narė	Lina Kolpertienė	Apskaitos skyriaus vedėja	(0 45) 501 236	lina.kolpertiene@panevezys.lt
13.	Grupės narė	Audronė Meškauskienė	Strateginio planavimo ir finansų skyriaus vedėja	(0 45) 501 233	audrone.meskauskiene@panevezys.lt

14.	Grupės narys	Tadas Martinaitis	Viešosios tvarkos skyriaus vedėjas	(0 45) 508 020	tadas.martinaitis@panevezys.lt
15.	Grupės narys	Andrius Gailiūnas	E. plėtros skyriaus vedėjas	(0 45) 551 496	andrius.gailiunas@panevezys.lt
16.	Grupės narė	Daiva Svirelienė	Teisės skyriaus vedėja	(0 45) 501 210	daiva.svireliene@panevezys.lt
17.	Grupės narė	Jolanta Valužienė	Viešųjų pirkimų skyriaus vedėja	(0 45) 501 292	jolanta.valuziene@panevezys.lt
18.	Grupės narė	Loreta Guokė	Civilinės metrikacijos skyriaus vedėja	(0 45) 501 282	loreta.guoke@panevezys.lt
INFORMACIJOS VALDYMO IR VISUOMENĖS INFORMAVIMO GRUPĖ					
19.	Grupės vadovė	Simona Niedvarė	Savivaldybės administracijos vyriausioji specialistė	(0 45) 501 340	simona.niedvare@panevezys.lt
20.	Grupės narė	Rūta Karčiauskienė	Komunikacijos skyriaus vedėja	(0 45) 501 205	ruta.karciauskiene@panevezys.lt
21.	Grupės narė	Vilma Kučytė	Komunikacijos skyriaus vedėjo pavaduotoja	(0 45) 501 294	vilma.kucyte@panevezys.lt
22.	Grupės narė	Loreta Kaškelienė	Komunikacijos skyriaus vyriausioji komunikacijos specialistė	(0 45) 454 338	loreta.kaskeliene@panevezys.lt
23.	Grupės narė	Goda Voveriūnaitė-Kaminskienė	Nevyriausybinių organizacijų koordinatorė	(0 45) 501 204	goda.voveriunaite-kaminskiene@panevezys.lt
24.	Grupės narė	Rita Skruzdienė	Paslaugų poskyrio vedėja	(0 45) 501 335	rita.skruzdiene@panevezys.l

Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro sudėtis

Eil. Nr.	Vardas , pavardė	Pareigos ES OC sudėtyje	Pareigos, vardas, pavardė, darbo tel.	Numatytos pareigos	Mobilusis tel.
1.	Zita Kuncienė	Centro vadovas	Direktorė, 0 45 429286	Atsakinga už veiksmų koordinavimą, informacijos priėmimą ir perdavimą	
2.	Danė Berozovienė	vadovo pavaduotojas	CS organizatorius, ūkvedė 0 45 429053	Atsakinga už civilinę saugą bei už laikinam gyventojų apgyvendinimui skirtų patalpų paruošimo organizavimą, informacijos priėmimą ir perdavimą	
3.	Brigita Kačerauskienė	narys	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, 0 45 429053	Atsakinga už viešosios	

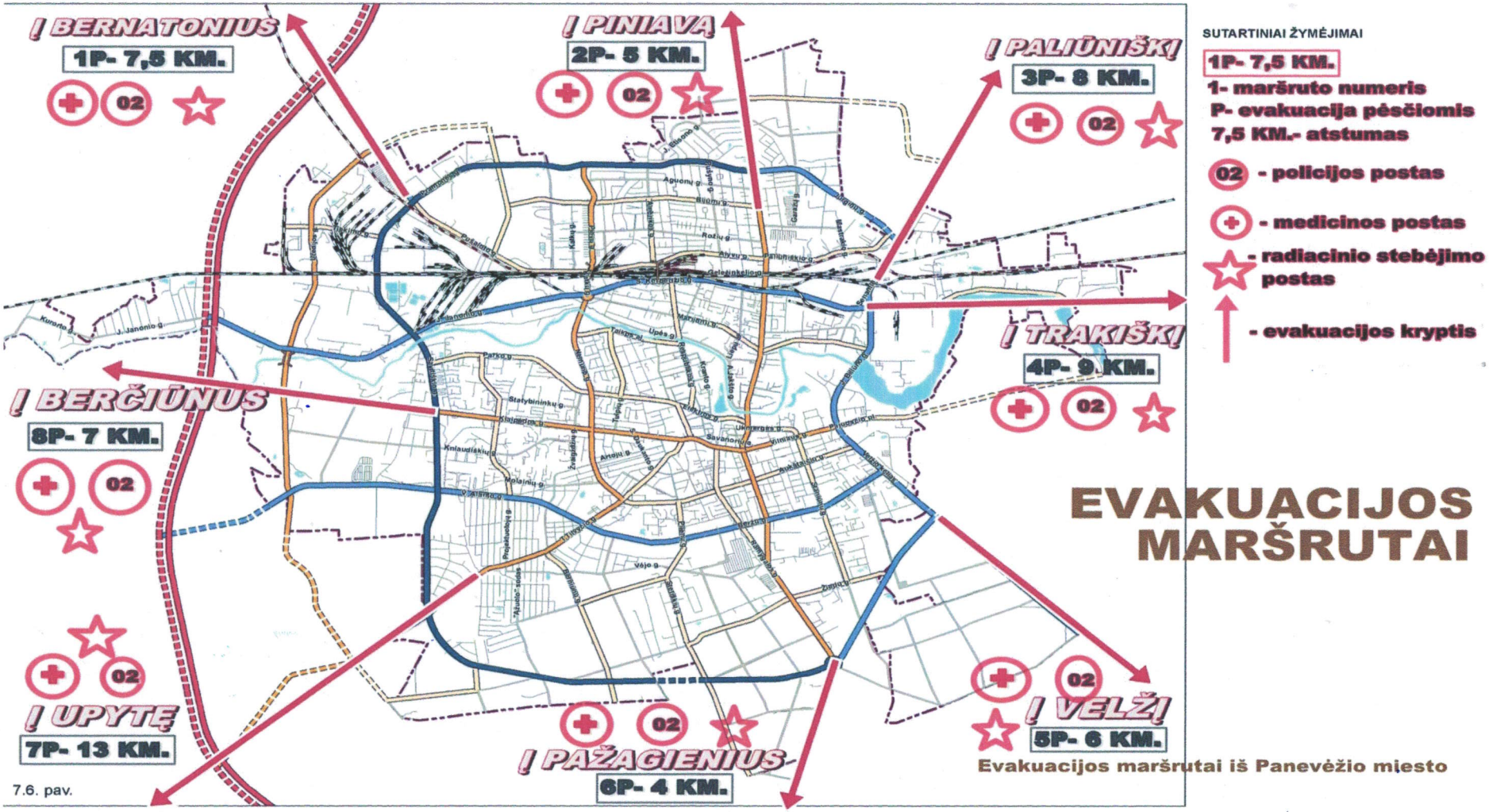
				tvarkos palaikymą, žmonių nukreipimą ir paskirstymą kolektyvinės apsaugos patalpose, darbuotojų perspėjimą ir informavimą	
4.	Ivona Petrauskienė	narys	IU mokytoja 0 45 429053	Atsakinga už pirmosios medicinos pagalbos suteikimą.	
5.	Jurgita Petraitienė	narys	Administratorė 0 45 429053	Atsakinga už evakuotų žmonių registravimą.	

Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo
planų rengimo tvarkos aprašo
6 priedas

REAGAVIMO IR GYVENTOJŲ APSAUGOS ORGANIZAVIMO VEIKSMŲ IR PRIEMONIŲ SUVESTINĖ

Eil. Nr.	Kategorija	Reagavimo ir gyventojų apsaugos organizavimo veiksmo ar priemonės pavadinimas	Vykdymo pradžia (nedelsiant, valandos, paros)	Reikalingi materialiniai ištekliai veiksmui ar priemonei įgyvendinti (pavadinimas)	Reikalingi žmogiškieji ištekliai veiksmui ar priemonei įgyvendinti (pavadinimas)	Pagrindinis vykdytojas ar organizatorius (subjekto padalinys ar pareigybė) ir jo kontaktai	Pakaitinis vykdytojas ar organizatorius (subjekto padalinys ar pareigybė) ir jo kontaktai	Pavo-jaus num-eris (2 pasta-ba)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Keitimasis informacija	Perduoti informaciją Nacionaliniam krizių valdymo centrui, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos ir vadovybei	Nedelsiant	Komunikacinė ir ryšio įranga	Administracijos darbuotojai	Civilinės saugos specialisto pareigas užimantis darbuotojas tel. +370 45 429053, el. p. paneveziol dpuriena@gmail.com	Darbų saugos specialisto pareigas užimantis darbuotojas, tel. +370 45 429053, el. p. paneveziol dpuriena@gmail.com	
2.	Valdymo organizavimas ir koordinavimas	Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro (toliau – ESOC) sušaukimas ir jo darbo vietų paruošimas	Nedelsiant	Komunikacinė ir ryšio įranga, patalpos	Administracijos darbuotojai	ESOC vadovas, tel. +370 45 429286, el. p. paneveziol dpuriena@gmail.com	ESOC koordinatorius, tel. +370 45 429286, el. p. paneveziol dpuriena@gmail.com	

3.	Gyventojų perspėjimas	Darbuotojų ir kitų pastatuose ir teritorijose tuo metu esančių gyventojų perspėjimas	Nedelsiant	Garsinė avarinio signalizavimo sistema	Administracijos darbuotojai	Civilinės saugos specialisto pareigas užimantis darbuotojas, tel. +370 45 429053, el. p. paneveziooldpuriena@gmail.com	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, tel. +370 45 429053, el. p. paneveziooldpuriena@gmail.com	
4.	Veiklos tęstinumo užtikrinimas	Nutrūkus elektros energijos tiekimui pagrindinėse darbo vietose, jį atkurti	Nedelsiant	Elektros generatorius arba kitas nepertraukiamo maitinimo šaltinis, kuras	Ūkio dalies darbuotojai	Ūkvedė, tel. +370 45 429053, el. p. paneveziooldpuriena@gmail.com	Elektrikas, tel. +370 45 429053, el. p. paneveziooldpuriena@gmail.com	
5	Sveikatos priežiūros paslaugų užtikrinimas	Psichologinės pagalbos teikimo nukentėjusiesiems organizavimas	Per 48 valandas po įvykio	Patalpos	Savanoriai ir (arba) asmens sveikatos priežiūros specialistai	Vaikų maitinimo ir higienos administratorė, tel. +370 45 429053, el. p. paneveziooldpuriena@gmail.com	Mokyklos visuomenės sveikatos specialistas, tel. +370 45 429053, el. p. paneveziooldpuriena@gmail.com	



3 pav. Panevėžio m. evakuacijos maršrutai

Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo
planų rengimo tvarkos aprašo
7 priedas

EVAKUOTŲ ŽMONIŲ REGISTRACIJOS LAPAS

Eil. Nr.	Kontrolės zona	Evakuotini visi žmonės (+/-)	Pastabos (evakuotų žmonių skaičius)
1.	1 GRUPĖ		
2.	2 GRUPĖ		
3.	3 GRUPĖ		
4.	4 GRUPĖ		
5.	5 GRUPĖ		
6.	6 GRUPĖ		
7.	7 GRUPĖ		
8.	8 GRUPĖ		
9.	9 GRUPĖ		
10.	10 GRUPĖ		
11.	11 GRUPĖ		
12.	12 GRUPĖ		
13.	ADMINISTRACIJOS IR TECHNINIAI DARBUOTOJAI		

Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo
planų rengimo tvarkos aprašo
8 priedas

EVAKAVIMO IŠ PASTATO KILUS GAISRUI PLANAI

TVIRTINU
Direktorė
(Parašas)
Zita Kuncienė
2024-09-11
(Data)

PANEVĖŽIO LOPŠELIS - DARŽELIS „PURIENA“
DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ KILUS GAISRUI
PLANAS Nr.2

Eil. Nr.	Veiksmai kilus gaisrui	Veiksmų atlikimo tvarka
1. DARBUOTOJO PASTEBĖJUSIO GAISRĄ VEIKSMAI		
1.1	 **Pavojaus mygtuko paspaudimas**	Paspausti arčiausiai gaisro židinio esantį pavojaus mygtuką, jam nesant, aplinkinius apie gaisrą informuoti žodžiu - šaukiant **„GAISRAS“.**
1.2	112 SKUBI PAGALBA **Priešgaisrinių pajėgų iškvietimas**	Pranešti apie gaisrą bendruoju pagalbos tel.**112.**
1.3	 **Vadovų informavimas**	Informuoti lopšelio-darželio „Puriena“ direktorę, jai nesant – direktorės įgaliotą asmenį, atsakingą už priešgaisrinę saugą.
1.4	 **Gaisro gesinimas kol atvyks ugniagesiai**	Esant galimybei, gesinti gaisrą gesintuvais, pasitelkus kitus gesinti mokančius ir sugebančius darbuotojus. Jeigu gaisro gesinant su gesintuvais nepavyksta užgesinti per pirmas **10-15 s.** padėti gesintuvą ir palikti patalpą, kurioje kilo gaisras. Išeinant nepamiršti uždaryti durų.

2. LOPŠELIO-DARŽELIO „PURIENA“ DIREKTORIAUS ARBA JO ĮGALIOTO ASMENS VEIKSMAI		
2.1	 **Vadovo veiksmai kilus gaisrui**	Nedelsiant vykti į gaisro vietą. Organizuoti darbų sustabdymą. Įsitikinti, kad iškviesti ugniagesiai skambinant bendruoju pagalbos tel **112**. Papildomai duoti nurodymus pavaduotojams ir administracijos darbuotojams dėl evakuacijos, pradedant evakuaciją nuo arčiausiai gaisro vietos esančių grupių. Įsitikinti, ar visi žmonės ir vaikai evakuoti. Organizuoti išėjusių iš patalpų ir evakuotų darbuotojų bei lankytojų registravimą. Jeigu nėra pavojaus darbuotojams, organizuoti materialinių vertybių evakavimą. Iškviesti atsakingus už elektros ūkį darbuotojus, kad prireikus būtų galima atjungti elektros energiją. Pasitikti arba paskirti atsakingą asmenį už ugniagesių pasitikimą, kuris nurodytų artimiausią kelią iki gaisro židinio vietos. Atvykus ugniagesiams, ugniagesių gaisro gesinimo vadovą (GGV) informuoti: • apie gaisro aplinkybes, ar nėra nukentėjusių darbuotojų ar vaikų; arčiausiai esančius vandens šaltinius ar hidrantus; • elektros ir dujų atjungimo vietas, jeigu nepavyko atjungti iki tol, kol atvyko ugniagesiai; • apie patalpose galėjusius likti žmones. Esant nepalankioms meteorologinėms sąlygoms (smarkus lietus, pūga, stiprus šaltis ir kt.) organizuoja vaikų perkėlimą į iš anksto suderintas patalpas adresu Panevėžys, Kniaudiškių g. 40. Panevėžio „Minties“ gimnazija. Kontaktinis numeris: +370 682 58170
3. AUKLĖTOJO ARBA AULĖTOJO PADĖJĖJO, IŠGIRDUSIŲ GAISRO PAVOJŲ, VEIKSMAI		
3.1	 **Žmonių evakuacija iš pavojingos zonos**	Išgirdus pavojaus signalą nedelsiant nutraukti visus darbus. Nepanikuoti, pradėti vaikų evakuaciją: • nurodykite vaikams palikti visus daiktus ir rikiuotis vorele prie durų ir sekti Jums arba auklėtojo padėjėjui iš paskos; • prieš išeinant įsitikinti, kad netrūksta nė vieno vaiko; • vadovaujantis patalpų evakuacijos planais, pasirinkti saugų neužd̄ūmintą kelią ir išeiti iš pastato (evakuacijos metu griežtai **draudžiama** naudotis liftais); • išeinat iš patalpų, uždaryti langus ir duris; • sėkmingai išėjus iš pastato, rinktis iš anksto numatytoje ir ženklu „Susirinkimo vieta“ pažymėtoje vietoje. Susirinkimo vietoje suskaičiuokite vaikus ir informaciją pateikite atsakingam už evakuaciją asmeniui. Būtinai pranešti vaikų tėvams apie įvykį iš anksto numatytomis priemonėmis. Šauktis pagalbos pro langą, jei patalpos durys šiltos ir už jų galimas gaisro židinys, arba evakuaciniai keliai uždūminti.

GGV ir kitų priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų pareigūnų nurodymai gaisro gesinimo metu yra privalomi visiems gaisravietėje esantiems žmonėms. Gaisro gesinimo metu draudžiama trukdyti GGV ar kitų priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmams. GGV nurodymus turi teisę atšaukti tik jis pats.